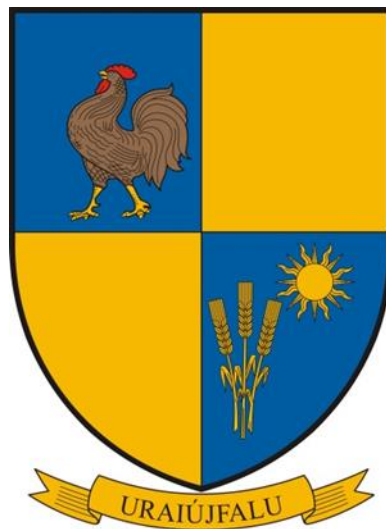

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Uraiújfalu Községi Önkormányzat

2018-2023

Felülvizsgálat: 2022. december

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	60
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	68
Jövőképünk.....	69
3. Megvalósítás	73
3.1 A megvalósítás előkészítése	73
3.2 A megvalósítás folyamata	73
3.3 Monitoring és visszacsatolás	76
3.4 Nyilvánosság	76
3.6 Érvényesülés, módosítás	78
4. Elfogadás módja és dátuma.....	79

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

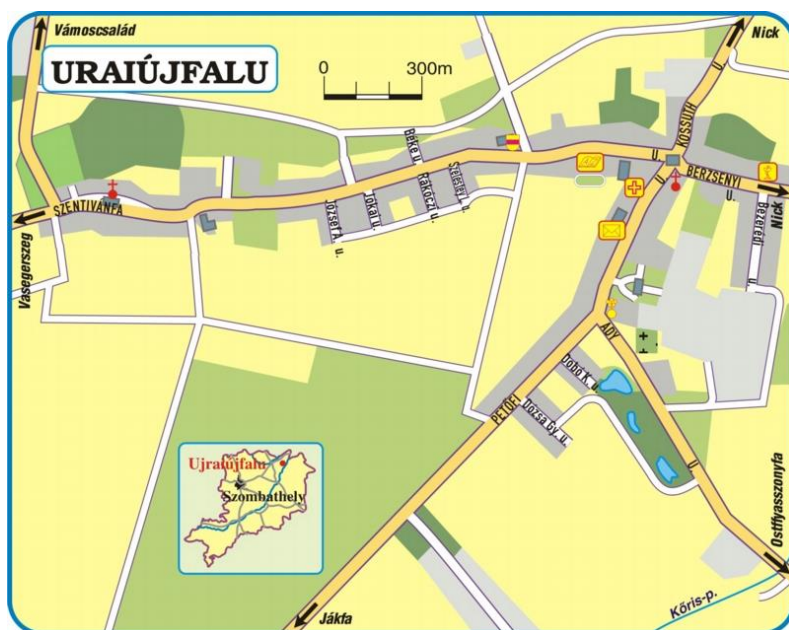
Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Uraiújfalu Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Fekvése

Uraiújfalu a Sopron-Vasi síkság közepén, a Rába bal oldalán, a Kőris patak mellett fekszik. Vas megye északi részén található, a megyeszékhely Szombathely. A legközelebbi város Répcelak, kb. 7 km-re található. A járási székhely Sárvár 13 km-re található. Szomszédos települések: Jákfa, Ostffyasszonyfa, Nick, Vámoscsalád és Vasegerszeg.

Közúton a 86-os főútról érhető el Répcelak vagy Vasegerszeg felől egy mellékúton, illetve a 84-es főútról Rábapaty vagy Zsédény felől, Jákfán keresztül. Szintén egy alsóbbrendű úton közelíthető meg Celldömölk, Ostffyasszonyfán keresztül.

A közúti megközelítést a Vasi Volán autóbusszai végzik. Sajnos sem Celldömölk, sem a megyeszékhely nem közelíthető meg közvetlenül autóbusszal átszállás nélkül. Vasútvonal nem vezet át a településen, a legközelebbi vasútállomás a kb. 5 km-re lévő Vámoscsalád, MÁV Hegyeshalom-Csorna – Szombathely vonalán.

Éghajlata

Domborzati jellegénél fogva kavicstakarós, jégkorszaki vályoggal és löszös üledékekkel borított felszín, tökéletes síkság. A község határában a felszín alatt folyóvízi kavics található, mely nem kerül hasznosításra. A falu éghajlata a mérsékelt hűvös, mérsékelt nedves típusba sorolható, a napsütéses órák száma éves átlagban meghaladja az 1800 órát, az évi középhőmérséklet pedig 9,5 °C körül alakul, a csapadék általában 700-750 mm között változik. A falu határában alapvetően barna erdei talajok, de a lejtőviszonyoktól függően csernozjom barna erdőtalajok, illetve agyagbemosódásos talajok is találhatók.

Története és mai élete

A három község egyesítéséből létrejött Uraiújfalu a Répce és a Rába között, a Kőris patak mellett fekszik, a Rába folyó és a Gyöngyös-sík közötti teraszvidék legészakibb részén, mely a Gyöngyös síktól egy meredek szintlépcsővel válik el, majd a Rába felé kelti irányba hordalékkúp jelleggel lejt tovább. Uraiújfalu település - ami már a rómaiak idejében is lakott hely volt – három településből alakult ki: Uraj, Újfalva és Szentivánfa községekből.

A község eredete a honfoglalás idejére nyúlik vissza. „Uraj” név mai formája „úr”, jelentése: „ami az úré”, azaz az úr birtoka. Ez a jelentés azt mutatja, hogy a község ősi tulajdonosa egy törzsfő, vagy nemzetségfő, vagy egy rangos családfő lehetett.

Uraj első írásos említése 1221-ből származik. Ekkor a Ják nemzetség birtoka volt.

Szentivánfa első említése 1342-ből származik, Szentivánfalva néven. Ez a település is a Jákok birtoka volt. A VVII. század végéről a II. világháború végéig a Bezere dj család birtoka volt. Bencze József doktor „Az uraiújfalusi kézműves céh maradványairól” c. kiadványából tudjuk, hogy a földművelés mellett egy ideig a kézműves iparnak is jelentős hagyományai voltak. Az uraiújfalusi céh vegyes céh volt mely tizenkét községre terjedt ki.

Az ellátottság szintje is jó, a község forgalma élénk volt. Több kereskedőnek is volt üzlete: Nagyáruház, Maradékbolt, Vegyeskereskedés, Hangya Fogyasztási Szövetkezet látta el a falu és környék lakosságát. Ezen kívül három magas forgalmú vendéglő és három hentesüzlet is működött.

Újfalva a XVIII. századtól a környék evangélikus központja volt. A Nyugat (Dunántúli) Evangélikus Egyházmegyéjébe tartozik, mint önálló evangélikus egyházközség. Szórványként az egyházközséghez tartoznak Hegyfalva, Jákfa, Pósfalva, Vámoscsalád, Vasegerszeg és Zsédény evangélikus vallású lakosai is.

Uraiújfaluban 1784-ben evangélikus iskolát alapítottak.

1908-ban az evangélikus és a katolikus felekezet új iskolát épített Uraiújfaluban.

1948-ban a három iskolaegység egyesítésével létrejött az önálló körzeti általános iskola, Szentivánfa tagiskolával. 1965-ben új három tantermes iskola épült a régivel egy telken.

Az első világháború Uraiújfaluból is megszédte áldozatait. A harcokban 187-en vettek részt, közülük 41-en hősi halált haltak. A második világháborúban 38 uraiújfalusi áldozta életét a hazának.

1969. július elsején Uraiújfalu és Szentivánfa egyesültek Uraiújfalu község néven. A település mai életét a lélekszámhoz mérten gazdagnak mondható kulturális élet jellemzi. Az Uraiújfalu Sportegyesületet három szakosztály alkotja: teke, labdarúgás és amatőr női kézilabda.

Az Uraiújfaluért Egyesület, mint civil kezdeményezés célja Uraiújfalu község területén végzett tevékenysége során a helyi értékvédelem, értékmentés, hagyományőrzés és települési környezet

szépítése. Legfontosabb feladata a helyi építészeti, műemléki értékek védelme, Uraiújfalu falusi jellegének, hangulatának megőrzése. Kezdeményező szerepet kíván vállalni a közösséget szolgáló új köztéri alkotások létrehozásában. Nagy figyelmet fordít a közösségi élet hagyományainak megteremtésére, meglévő hagyományok megőrzésére és tevékeny szerepet vállal a falu külső képének formálásában, szépítésében.

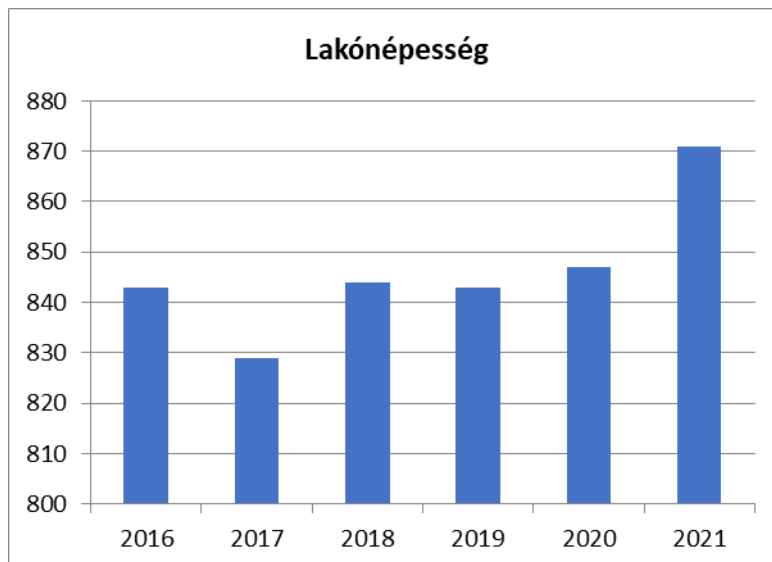
A településen a művelődési ház 2006-ban került felújításra. Az épületben kapott helyet a községi könyvtár is.

Éves rendezvények: farsangi ünnepség a kisgyermekek számára, mikulás ünnepség, gyereknap, fogathajtó verseny, falunap és a Balogh fivérek világhírű találmányának, az összecsukható nyelvű esernyőnek emléket állító Esernyőfesztivál.

A település bemutatása lakónépesség, állandó népesség, öregedési index, belföldi bevándorlások és természetes szaporodás tekintetében.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	843	bázis év
2017	829	98,34%
2018	844	101,81%
2019	843	99,88%
2020	847	100,47%
2021	871	102,83%

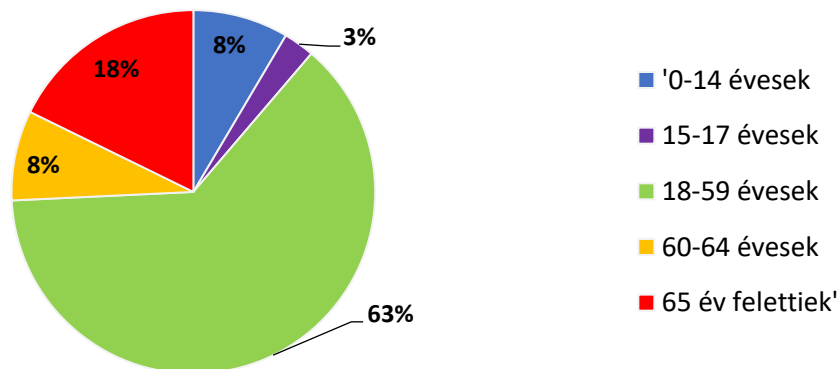
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

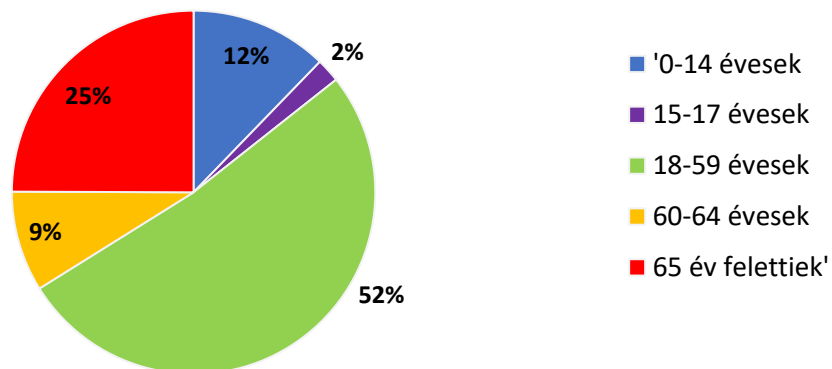
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	400	425	825	48,48%	51,52%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	1,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	34	52	86	4,12%	6,30%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	9	20	1,33%	1,09%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	252	220	472	30,55%	26,67%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	32	38	70	3,88%	4,61%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	71	106	177	8,61%	12,85%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

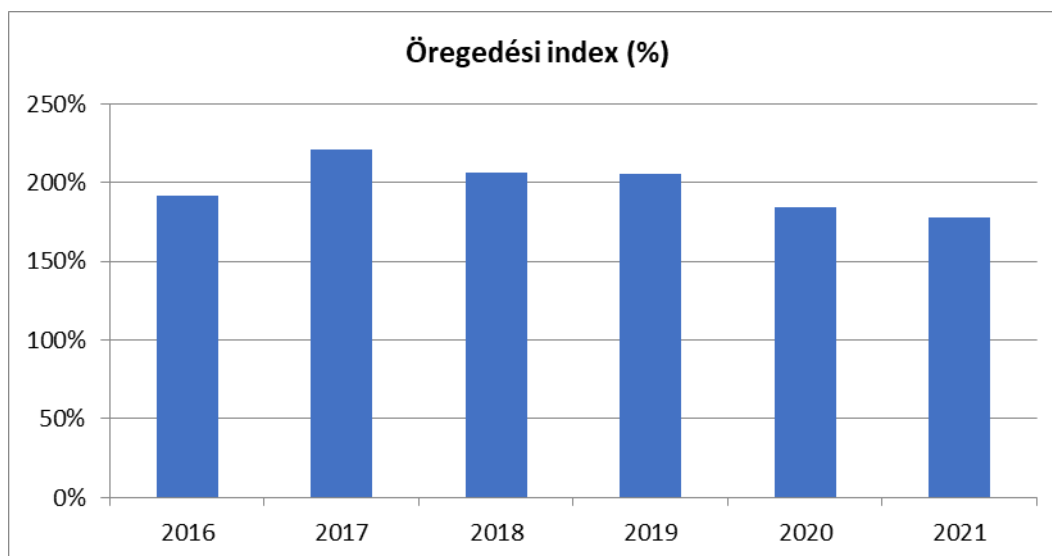

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	163	85	191,76%
2017	168	76	221,05%
2018	173	84	205,95%
2019	177	86	205,81%
2020	175	95	184,21%
2021	181	102	177,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	2,37
2017	-4,78
2018	14,35
2019	-1,19
2020	-2,37
2021	12,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,37
2017	-11,96
2018	-4,78
2019	-7,11
2020	2,37
2021	-6,98

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Uraiújfaluban először 2011-ben, 2013-ban majd 2018-ban készült Helyi Esélyegyenlőségi Program, utóbbi 5 éves időszakra, melyet kétévente felülvizsgáltunk. A jogszabályi követelményeknek megfelelően új HEP készül az újabb 5 éves időszakra. Össze kell gyűjteni és elemezni az esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatokat, azokat össze kell hasonlítani megyei és országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból a meglévő intézkedési tervet felülvizsgáljuk, mely segítségével biztosítjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Uraiújfalu település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

1. Uraiújfalui Bezerédj Amália Nevelési Programja

Uraiújfaluban az óvodáskorúak nevelése a répcelaki szákhelyű Százszorszép Óvoda Bezerédj Amália Tagintézményében történik. A tagóvodában Helyi Nevelési program készült, mely foglalkozik a szociális hátránykompenzációval:

Az élet és az egészség birtoklása a társadalmi lét feltétele. A családban való nevelkedés (szocializáció), a társas kapcsolat, a szociális biztonság az ember alapvető, nélkülözhetetlen szüksége. A szociális biztonság megteremtése nélkülözhetetlen, s elsősorban a családban, a családi létfeltételekben kell realizálódniuk. napjainkban a gyermekes szülők munkánélküli helyzete, a kedvezőtlen lakáviszonyok és ellátási lehetőségek következtében a gyermekek is szociálisan veszélyeztetett helyzetbe kerülnek.

Célkitűzéseinek:

a.) Felzárkóztatás

- egyéni foglalkoztatás
- szükség esetén egyéni fejlődési tervet készítünk
- beilleszkedés elősegítése
- együttműködés a szülőkkel
  - szükség esetén családlátogatás
  - étkeztetési kedvezmény
  - tanácsadás
  - a 3 éves gyermek óvodába kerülésének elősegítése
  - nyílt-hét

b.) Együttműködés a munkánkat segítő intézményekkel, szakemberekkel

- önkormányzat
- védőnő
- Gyermekjóléti Szolgálat vezetője
- orvos
- logopédus
- iskola
- Nevelési Tanácsadó

Óvodának pedagógiai tevékenységéhez szorosan kapcsolódik a gyermekvédelem. Olyan légkör kialakítására törekszünk, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek származása, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása vagy bármely más oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön.

A gyermekvédelmi tevékenység ellátása a nevelői tevékenység szerves része, minden óvónő munkaköri kötelessége.

Célunk:

- a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése
- hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára

A csoportban dolgozó óvónők a mindennapi tevékenységek során megnyilvánuló rendellenességekre (magatartási, fejlődési) a

- szülők figyelmét: tapintatos, megértő, segítő magatartással a szülővel együttműködve feltárják a kiváltó okokat, s mindent megtesznek ezen okok megszüntetésére, ellensúlyozására
- az óvodavezető figyelmét: aki szükség esetén felveszi a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjével

Veszélyeztetettség megelőzése érdekében a Gyermekjóléti szolgálattal közösen vizsgáljuk a veszélyeztető okokat.

- információt, tájékoztatást adunk a gyermekkel kapcsolatos megfigyeléseinkről
- betekintést engedünk a gyermeket érintő nyilvántartásba
- segítséget adunk a megelőzés stratégiájának kidolgozásában
- előzetes meghívás után a vezető óvónő részt vesz az esetmegbeszélő csoportokon
- védelembe vett gyermek esetén közösen elkészítjük a gyermek gondozási-nevelési tervét

2. Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény esélyegyenlőségi programja

Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Répcelaki székhellyel működik, melynek tagintézménye található 4 alsó tagozattal Uraiújfaluban. Az esélyegyenlőségi program így a répcelaki székhely programja, és vonatkozik az Uraiújfalui tagintézményre is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

1. Oktatás

A község az óvodáskorúak nevelését helyben, az önkormányzat által fenntartott Bezerédj Amália Óvodában oldja meg.

A község alsó tagozatos oktatást tud biztosítani a helyben lévő érintett korcsoportban lévő gyermekek számára, amit a répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagintézményeként valósít meg.

A község gyermekeire, tanulóira vonatkozó esélytervi megállapítások, akciótervek a répcelaki gesztorintézmények közoktatási, esélyegyenlőségi programjában fogalmazódnak meg.

2. Gyermekjóléti Szolgálat

2016. évtől a feladat címzettje a Közös Önkormányzati Hivatal székhelye szerinti település, tehát Uraiújfalu. A gyermekjóléti feladatokat a Sárvári Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül látják el Uraiújfaluban a meghatározott időpontban nyitva tartó fogadóórákon. A központ szolgáltatása kiterjed az alábbiakra:

- családsegítés
- gyermekjóléti szolgálat
- gyermekek átmeneti elhelyezése
- Gyermekek Átmeneti Otthona
- családi napközi

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Településünkön ilyen adatok nem állnak rendelkezésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok.

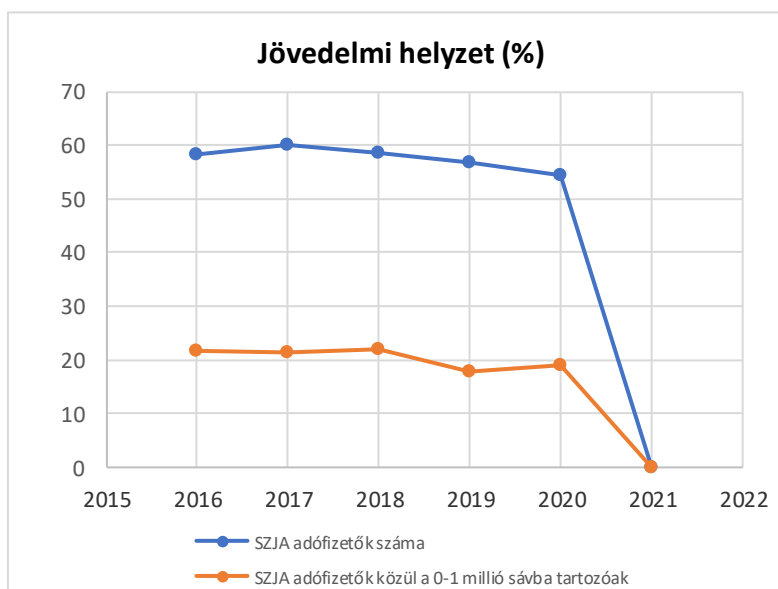
Településünkön nincsen adat arra nézve, hogy hány fő él mélyszegénységben. Kb. 1-2 család ismert, akik az önkormányzattól rendszeresen igényelnek települési támogatást. Számukra gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság is megállapításra került, ezért a családban élő gyermekek jogosultak az iskolában, óvodában igénybe vehető kedvezményekre. Elmondható még, hogy az egyedül élő idős embereknek átlag alatti a jövedelmi helyzetük.

Országos tendencia, hogy az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből, ez Uraiújfalu községre kevésbé jellemző.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Községünkben a tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	58,26	21,84
2017	60,02	21,33
2018	58,56	22,09
2019	56,73	17,74
2020	54,49	19,12
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

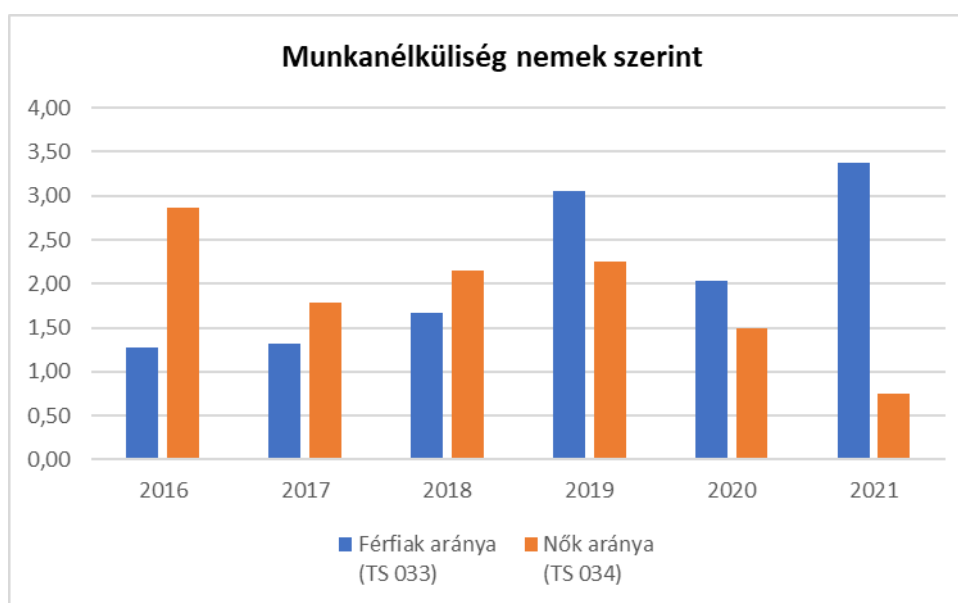
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,27	2,87	2,07%
2017	1,32	1,79	1,56%
2018	1,67	2,15	1,91%
2019	3,05	2,25	2,65%
2020	2,03	1,49	1,76%
2021	3,38	0,75	2,07%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

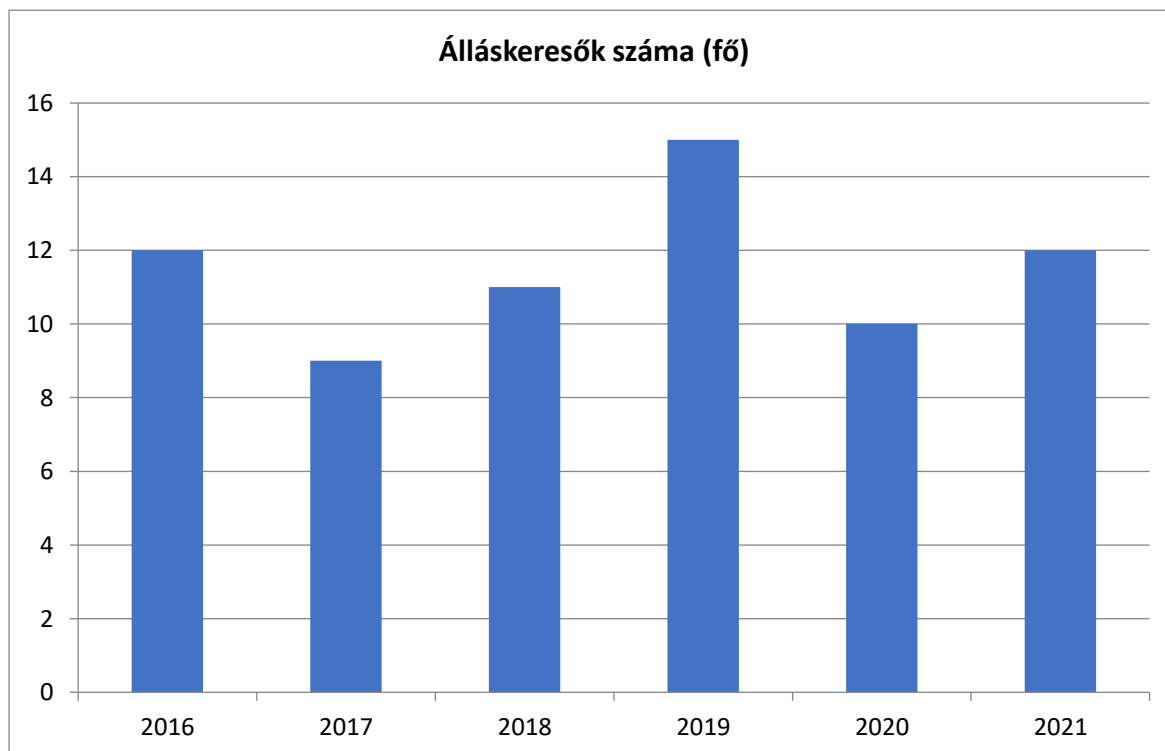

Az országos munkanélküli rátához képest a sárvári kistérség munkanélküli rátája alacsonyabb. Ennek oka az lehet, hogy a Sárvár vonzáskörzetében lévő településen élők találnak maguknak munkát a munkaerőpiacon, illetve sokan dolgoznak a közeli Ausztriában is, ők nem is jelennek meg a Munkaügyi Központok nyilvántartásában. Településünk adatai nagy vonalakban megegyeznek a megyei adatokkal, megállapítható, hogy főleg a férfiak körében a munkanélküliek száma elenyésző. A térségre jellemző, hogy az utóbbi években inkább a munkaerőhiány figyelhető meg

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	12	9	11	15	10	12
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%	0,00%	8,33%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	1,00	1,00	2,00	2,00	0,00
	%	33,33%	11,11%	9,09%	13,33%	20,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	0,00	3,00	1,00	2,00	3,00
	%	8,33%	0,00%	27,27%	6,67%	20,00%	25,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	3,00	2,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	9,09%	20,00%	20,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	0,00	2,00	1,00	1,00
	%	0,00%	11,11%	0,00%	13,33%	10,00%	8,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	25,00%	11,11%	9,09%	6,67%	0,00%	8,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	2,00	1,00	1,00	0,00	1,00
	%	8,33%	22,22%	9,09%	6,67%	0,00%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	0,00	0,00	0,00	1,00	3,00
	%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	10,00%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	2,00	3,00	4,00	2,00	2,00
	%	8,33%	22,22%	27,27%	26,67%	20,00%	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

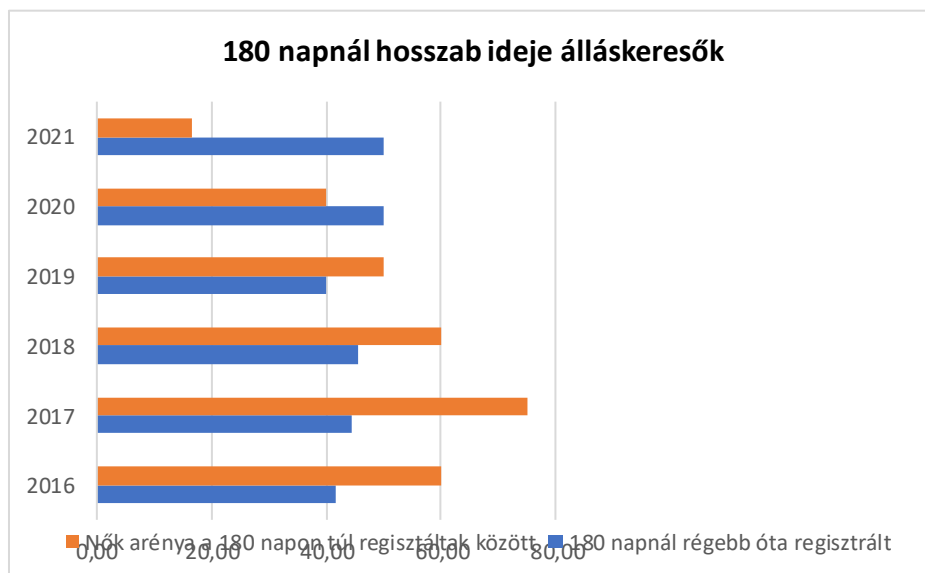

Uraiújfalu településen, helyben a Bábolna Tetra Kft. a legnagyobb foglalkoztató, illetve Sárvári Mezőgazdasági Rt. A helyiek közül sokan a településen is találnak munkát, illetve a közeli Sárváron is van munkalehetőség.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	41,67	60,00
2017	44,44	75,00
2018	45,45	60,00
2019	40,00	50,00
2020	50,00	40,00
2021	50,00	16,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

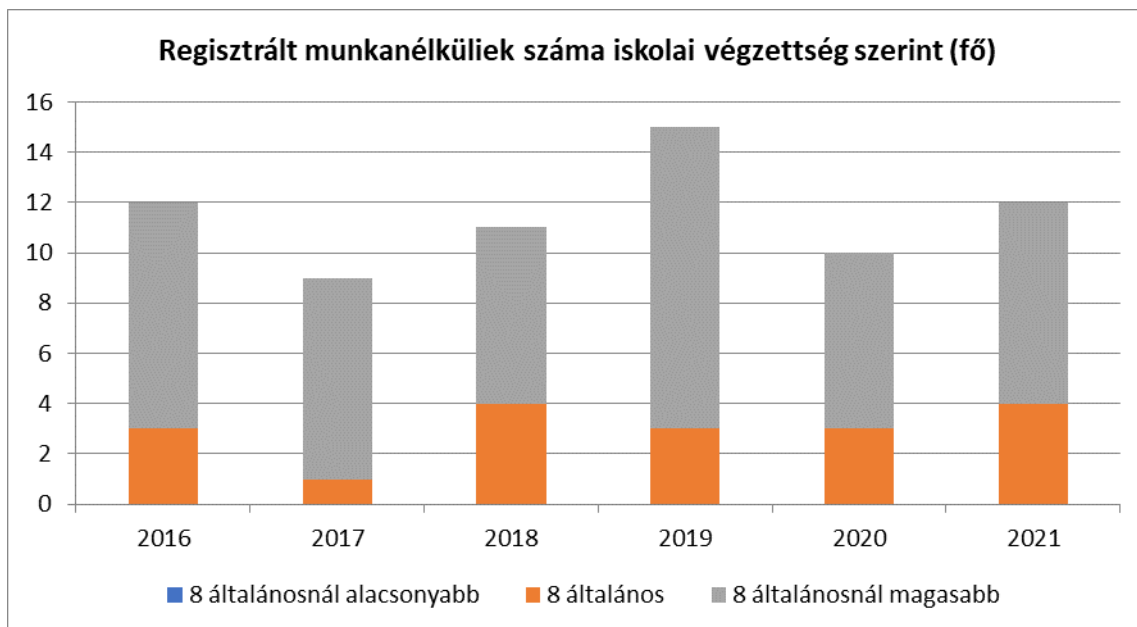
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését jelenleg az Uraiújfalu Közös Önkormányzati Hivatal látja el, a munkáltatói feladatokat Uraiújfalu község polgármestere gyakorolja. Lehetőség van a regisztrált álláskereső foglalkoztatására. Fontos megjegyezni, hogy a befejezetlen általánossal és az általános iskolai végzettséggel rendelkezők között a munkanélküliek aránya nem olyan kirívóan magas, mint amennyire alacsony a foglalkoztatottak száma. Ez azzal magyarázható, hogy e körökben a nyugdíjasok aránya magas, akik szintén nem foglalkoztatottak. Ez pedig annak lehet az oka, hogy a végzettség szintje folyamatosan emelkedik, tehát az idősebbek nagyobb hányada tartozik az alacsonyabb végzettségűek közé, mint a fiataloké.

A tendenciák alapján megfigyelhetjük, hogy minél alacsonyabb a végzettség, annál inkább a fizikai, illetve a szakképesítést nem igénylő munka dominál. Akik az általános iskolát sem fejezték be, azoknak mintegy ötöde a mezőgazdaság ágazatban dolgozik. A szellemi munka alapfeltételeként jelenik meg az érettségi.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	12	0	0,00%	3	25,00%	9	75,00%
2017	9	0	0,00%	1	11,11%	8	88,89%
2018	11	0	0,00%	4	36,36%	7	63,64%
2019	15	0	0,00%	3	20,00%	12	80,00%
2020	10	0	0,00%	3	30,00%	7	70,00%
2021	12	0	0,00%	4	33,33%	8	66,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A Sárvári Munkaügyi Központnál regisztrált munkanélkülieket közvetítik ki Uraiújfalu Önkormányzatához. Törvényi lehetőség van a szabálysértési bírságokat közmunkával ledolgozni a megbüntetett személyeknek. Uraiújfalu ezen személyek munkáltatását vállalta, így van lehetőség a településen a szabálysértési bírságokat ily módon leróni. Ez a lehetőség azok számára áll fenn, akik nem rendelkeznek jövedelemmel, így a bírság nem tiltható le a fizetésből.

A közfoglalkoztatottak száma elenyésző a településen.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	5	3
2017	6	4
2018	2	3
2019	8	1
2020	13	1
2021	4	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Uraiújfalu község lakosságának zöme a mezőgazdaságból és az iparból él.

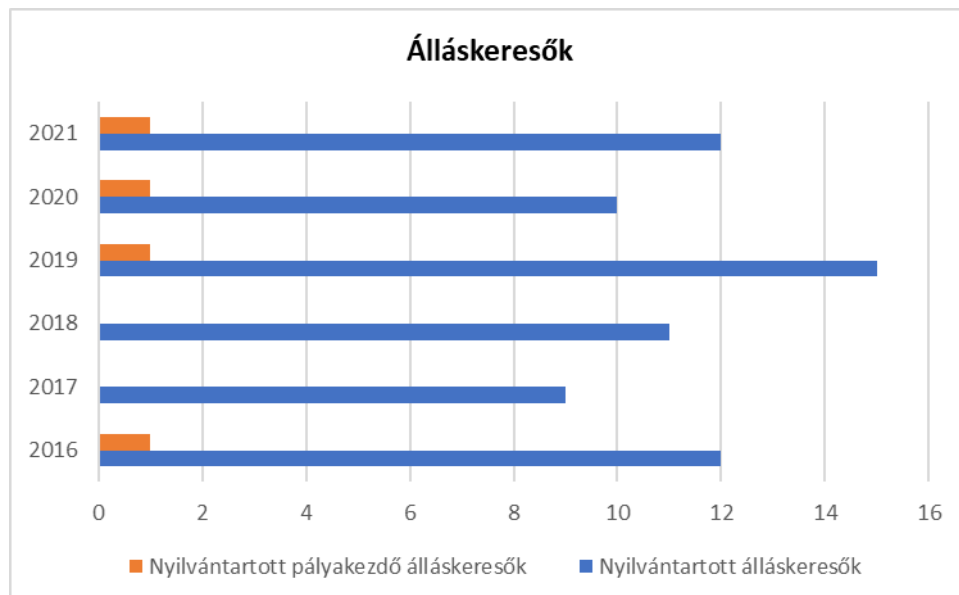
A foglalkoztatásban való részvétel esélyének növelése érdekében mindenképpen fontos a Sárvári Munkaügyi Központba való bejelentkezés. Itt ugyanis nagyobb eséllyel tájékozódhatnak az álláskeresőek továbbképzésekről és álláslehetőségekről. A településen nem várható olyan fejlesztés, vagy beruházás, mely a munkanélküliek elhelyezkedését segítené. A környező városokba, Sárvárra, Répcelakra, Bükre megfelelő buszjáratok állnak a lakosság rendelkezésére.

Helyben a Bábolna Tetra Kft. a legnagyobb foglalkoztató.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	12	1
2017	9	0
2018	11	0
2019	15	1
2020	10	1
2021	12	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Uraiújfaluban jelenleg nincs lehetőség képzésre, továbbképzésre. Évente általában zajlik KRESZ tanfolyam a településen megkönnyítve ezzel a jogosítványhoz jutást a településen élőknek.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Sárvári Munkaügyi Központ tájékoztatja a regisztrált munkanélkülieket az átképzési lehetőségekről, felnőttképzésekről.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Uraiújfaluban nem rendelkezünk adatokkal arról, hogy településen hány ember vallja magát romának. A mélyszegénység néhány családnál fordul elő, rajtuk az önkormányzat támogatásokkal igyekszik segíteni, például települési támogatással, tűzifa-szedési lehetőséggel, ingyenes étkezés biztosításával.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – munkanélküliek, meg-változott munkaképességűek, romák stb. – egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról. Ezáltal egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, így elveszítve a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok tagjai a munkaerőpiacon összetett hátrányokkal küzdenek.

Uraiújfalu településen nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

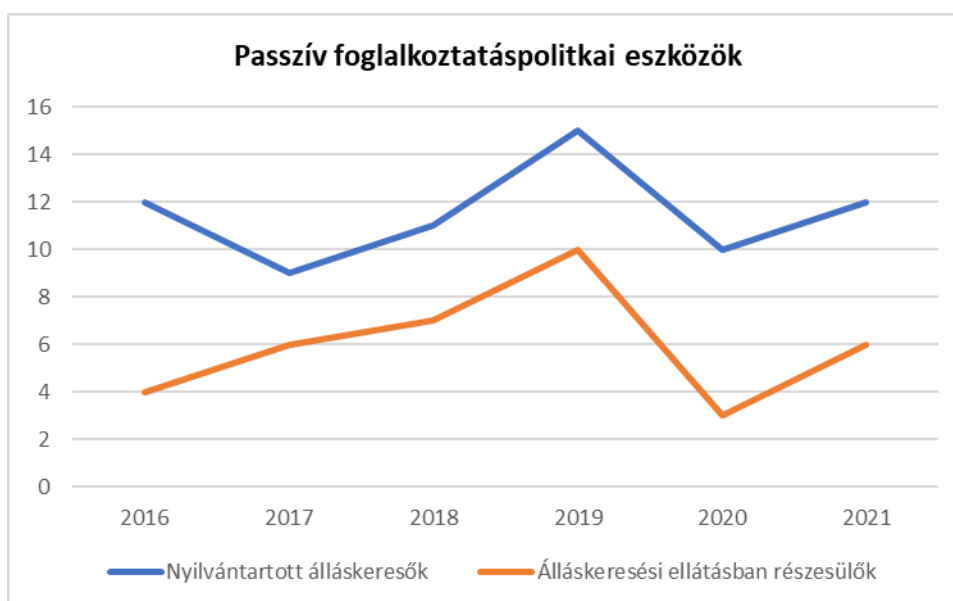
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek számos lehetősége van jelen mindennapjainkban. Településünkön szervezett program nem áll rendelkezésre ezen ismeretek megszerzésére.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	12	2,02%	4	33,33%
2017	9	1,54%	6	66,67%
2018	11	1,87%	7	63,64%
2019	15	2,59%	10	66,67%
2020	10	1,73%	3	30,00%
2021	12	2,04%	6	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

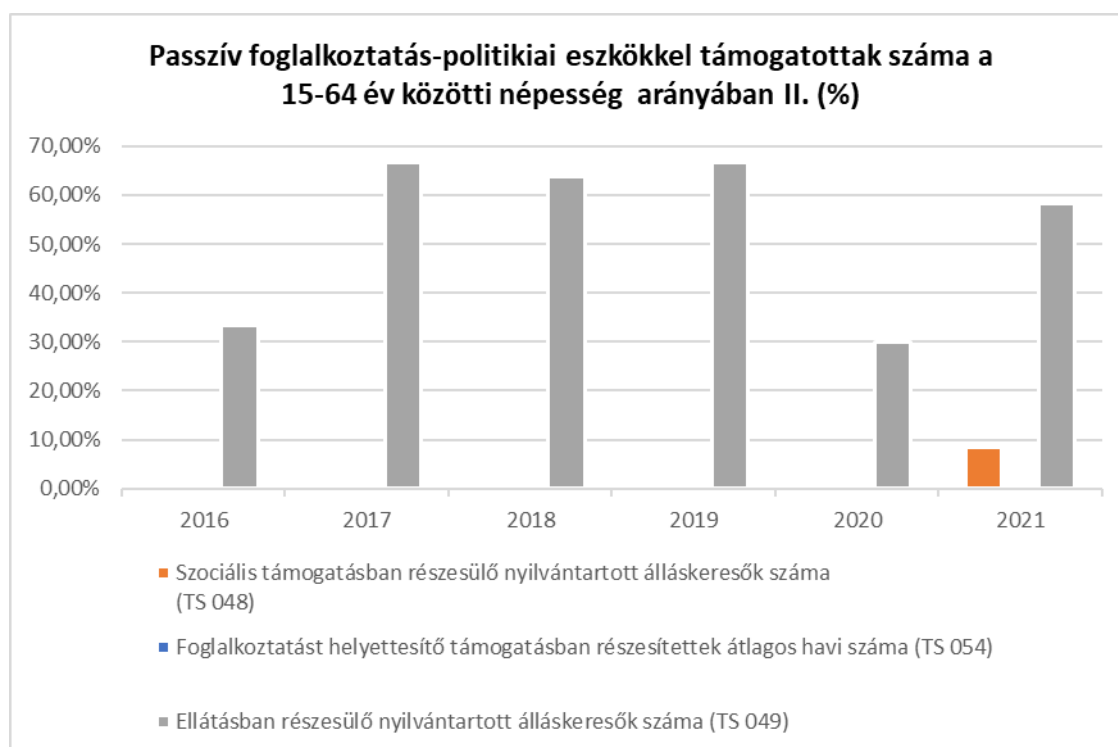

Az álláskeresési járadékra jogosultak száma csökkenő tendencia után ismét emelkedést mutat.

3.3.2. számú táblázat – Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök – Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	0	0,00%	4	33,33%
2017	0	0,00%	0	0,00%	6	66,67%
2018	0	0,00%	0	0,00%	7	63,64%
2019	0	0,00%	0	0,00%	10	66,67%
2020	0	0,00%	0	0,00%	3	30,00%
2021	1	8,33%	0	0,00%	7	58,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

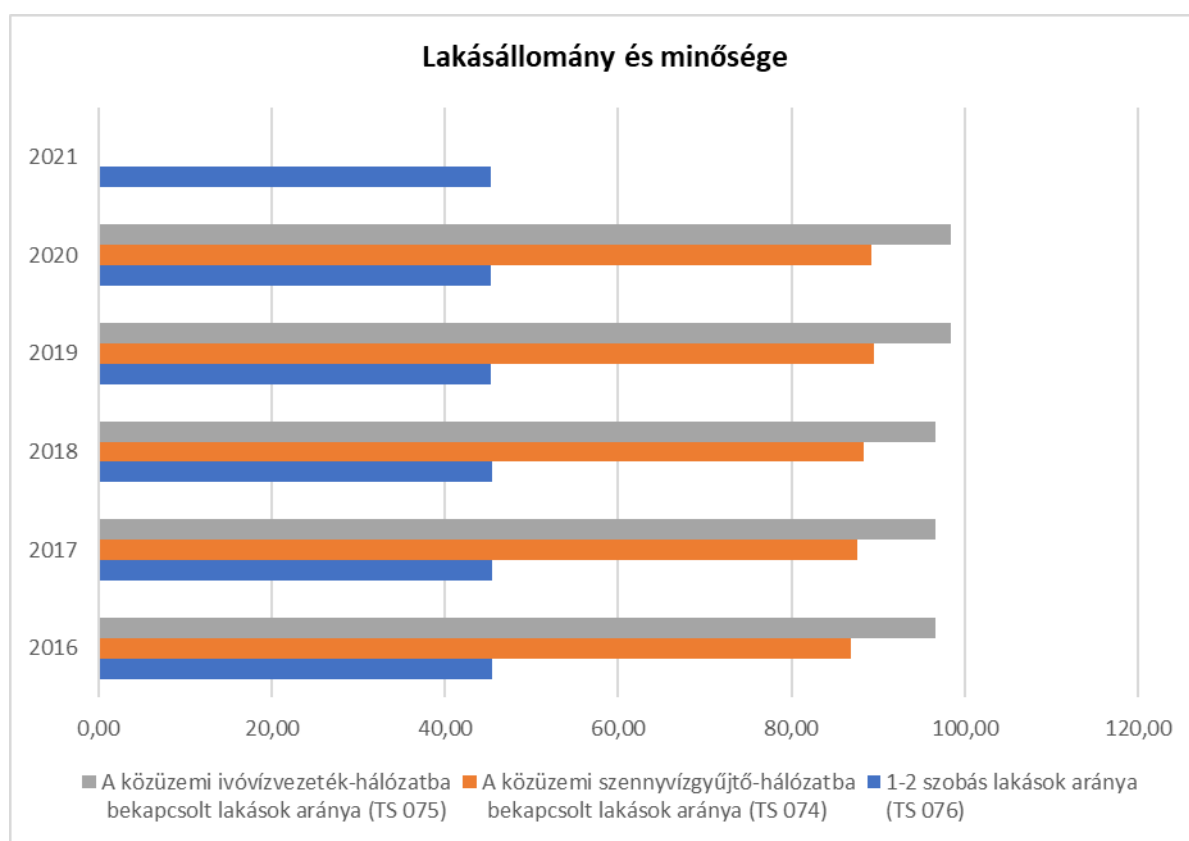
A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát és a kiegészítő helyi kompenzációt természetben nyújtjuk általában áram-, és vízdíjra. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. A helyi rendelet azonban nem rendelkezik erről a támogatási formáról, mivel községünkben eddig nem merült fel ilyen igény, de fel kell mérni, hátha azóta kialakult. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legvesélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	387	1	2,58	45,48	86,82	96,64
2017	388	1	2,58	45,36	87,63	96,65
2018	388	0	0,00	45,36	88,40	96,65
2019	389	1	2,57	45,24	89,46	98,46
2020	389	0	0,00	45,24	89,20	98,46
2021	389	0	0,00	45,24	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Uraiúfaluban viszonylag sok bérlakás található az önkormányzat tulajdonában. Az Önkormányzat elindította a Start lakásprogramját is, melynek keretében 2 bérlakást alakítottak ki, melyek rendkívül kedvező bérleti díj fizetése mellett lehetőséget teremt elsősorban a helyi fiatal párok számára, hogy takarékoskodjanak és építkezésbe foghassanak a településen.

b) szociális lakhatás

Uraiúfaluban nincs szociális lakás-állomány.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

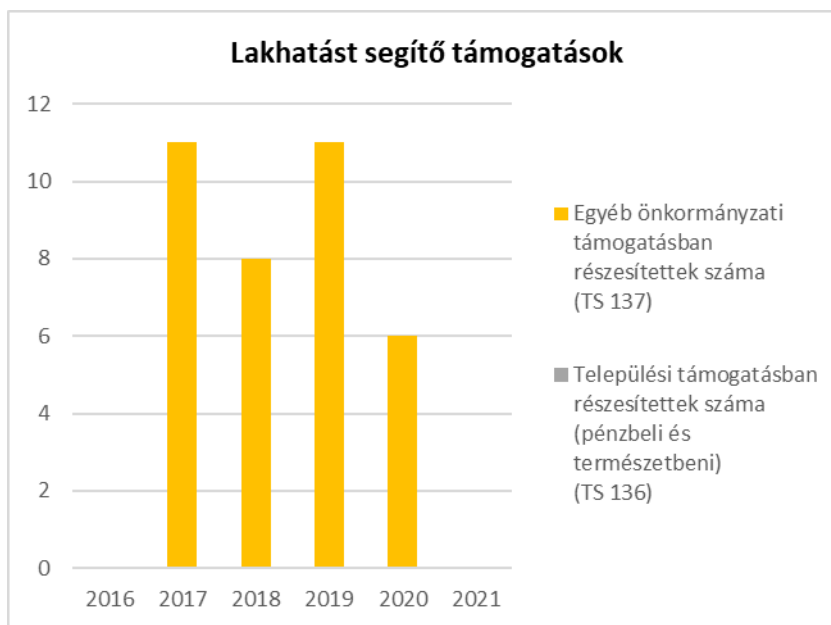
Az önkormányzat az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokat lakás céljára nem adja bérbe. Tudomásunk szerint nincs ilyen ingatlan a településen.

Forrás: Önkormányzat adatközlés

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	11
2018	n.a.	8
2019	n.a.	11
2020	n.a.	6
2021	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szegénység egyik jellemzője a lakhatással összefüggő közüzemi díjhátralékok felhalmozódása, másik jellemző, hogy ugyanazon családok adósságállománya ismételten jelentkezik.

Lakhatást segítő támogatás a lakásfenntartási és az adósságkezelési támogatás.

A lakhatás során különösen jellemző a közműdíj hátralékok, illetve lakáshitel-tartozások felhalmozódása.

A szolgáltatóknak nem kötelességük tájékoztatás, ezért a hátralékról és tartozásokról nem rendelkezünk releváns adatokkal.

Az Szt. szabályozza az adósságkezelési támogatást és szolgáltatást. Az adósságkezelési támogatás igénylése a helyi rendeletben nincs szabályozva, ezért Uraiújfaluban nincs ilyenfajta szolgáltatás.

A hátrányos helyzetben élőknek jelentene segítséget az előre fizetős mérőberendezések (kártyás órák) felszerelése. A szolgáltatók nem érdekeltek ezek felszerelésében, viszont a hivatalban lehet kérni a védendő fogyasztói státuszt (azon személyeknek, akik az önkormányzatnál valamilyen ellátásban részesülnek) és így már felszerelhető az előre fizetős berendezés.

Forrás: Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatal adatközlés

f) eladósodottság

Tipikus hazai jelenség, hogy a lakásállomány döntő többsége magántulajdonban van, és ennek megfelelően az ingatlanfejlesztő által építtetett lakások is szinte kizárólag eladási célra épülnek. Ez nagyban csökkenti a lakossági munkavállalói mobilitást, a lakáshoz köti a lakókat, továbbá óriási terhet ró rájuk a lakásvásárlási céllal felvett, gyakran devizaalapú kölcsönök törlesztése. Mivel a hitelek fedezetéül számos esetben az adósok lakóingatlana szolgál, fizetéseképtelenné válásuk esetén lakhatásuk is veszélybe kerül.

A deviza alapú lakáshitelek problémájának meghatározó oka, hogy megfelelően kiterjedt, legális bérlakás piac híján sokan kényszerülnek erejükön felül saját lakást vásárolni. A megfelelő színvonalú lakáshoz jutás megfizethetősége az átlagos helyzetű, szülői-rokoni segítségre nem számító családoknak is komoly gondot jelent. Ennek ellenére Magyarországon a saját tulajdonú lakások aránya a legmagasabbak közé tartozik Európában, 90 százalék fölötti az arány.

A lakosságot érintő adósságállományról, eladósodottságról (lakáshitel tartozás, közműtartozások) a szolgáltatóknak és pénzintézeteknek tájékoztatási kötelezettségük az önkormányzat felé nincs, ezért ezen adatokkal nem rendelkezünk.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

Településünkre nem jellemző.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);*
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;*
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.*

Uraiújfalu településen nincs telep, szegregátum.

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	0,00
2017	1	0	0	1	17	1,00
2018	1	0	0	1	16	1,00
2019	1	0	0	1	14	0,00
2020	1	0	0	1	14	0,00
2021	1	0	0	1	0	0,00

Forrás: TelR, KSH
Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Az Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatalban a járási ügysegédnél lehet a kérelmeket előterjeszteni, hetente 1 alkalommal.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön a prevenció és szűrőprogramokhoz a védőnőn illetve a háziorvoson keresztül jutnak hozzá a lakosok.

A prevenció feladatokat elsősorban a védőnők végzik. Uraiújfalu községben a védőnői szolgálatot egy védőnő látja el. A családvédelem keretében minden korosztályú és minden nemű polgár ellátása a védőnők feladata közé tartozik. A szűrések a gyermekeknél kötelezően 1 és 6 hónapos korban történnek, majd ezt követően hat éves korig évente. A vizsgálatokról igazolást állítanak ki, amelyen a következő adatok szerepelnek: testi fejlődés, pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémák vizsgálata, látás kancsalság vizsgálata, hallás vizsgálata, beszédfejlődés, mozgásszervek vizsgálata.

Iskolás korban a szűrések mellett rendszeres felvilágosító előadásokat tartanak a táplálkozásról, életmódról, káros szenvedélyekről. Egyik kiemelt feladat a tetvesség megelőzése. A védőnő minden héten 1 alkalommal látogatja az óvodás korú gyermekeket lúdtalp, gerincferdülés szűrés érdekében.

A védőoltások adása a betegségek megelőzésében nagyon fontos. A kötelező oltásokon kívül kampányoltás és ismétlő oltás van.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés ingyenes, a tájékoztatás a kötelező megjelenésekről írásban, az előadásokról hirdető táblán, újságban való megjelentetéssel történik. Szórolapokkal, ingyenes kiadványokkal a minél szélesebb rétegekhez való eljutás biztosított.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő ellátás az óvodában szükség esetén megbízási szerződéssel foglalkoztatott fejlesztő pedagógus az iskolában gyógypedagógus részvételével történik.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étkeztetés, mint személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátási forma igénybe vehető Uraiújfaluban az önkormányzati konyhán. Innen történik az óvodai és iskolai étkeztetés is. A Képviselő-testület rendeletében lehetőséget ad a rászoruló időseknek és tartósbeteg lakosoknak szociális étkezés igénybevételére. Ezzel anyagilag is segítik a rászorulókat és juttatják meleg ételhez azokat, akik nem tudják már magukat ilyen módon ellátni.

Az étlap összeállításánál figyelembe veszik, hogy az ételek változatosak, finomak legyenek és a közétkeztetés szabályainak megfeleljenek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Uraiújfaluban működik Sportegyesület, amely jelenleg 4 szakosztállyal bír. A hagyományos futball mellett Uraiújfaluban nagy hagyományokkal bír a teke, az amatőr női kézilabda, illetve a fogathajtás is.

Ezekhez a sportágakhoz kapcsolódóan több rendezvény kerül hagyományosan megrendezésre, így labdarúgó, teke és amatőr női kézilabda kupa, fogathajtó verseny.

A labdarúgó szakosztály szinte több korosztályban is tud csapatot kiállítani a szervezett bajnokságokban. Ezen a területen is érződik időnként a pénzhiány, de a szabadidősport résztvevői gyakrabban és önzetlenebbül járulnak hozzá saját sportolási feltételeik megteremtéséhez. Az Önkormányzat is szinte minden pályázati lehetőséget megragad.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön 1 fő szociális gondozóval működik a házi segítségnyújtás, illetve elérhető a gyermekjóléti szolgálat.

Egészségügyi alapellátások körében helyben van háziorvos és védőnő.

g) drogrevenenciós szolgáltatások;

Településünkön kimondottan ilyen szolgáltatás nem működik, de a családsegítésen belül igénybe vehető ilyen jellegű segítségnyújtás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés a szolgáltatások igénybevételekor nem fordulhat elő. A munkatársak a szociális munka etikai kódexét maximálisan betartani kötelesek a kliensekkel történő foglalkozások során.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha nem működik településünkön.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	447	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A községben több területen van lehetőség a tartalmas és igényes művelődésre, kikapcsolódásra.

- farsang,
- nőnap,
- gyereknap,

- nyugdíjas délután,
- nyugdíjas kirándulás,
- mikulás ünnep,
- esernyőfesztivál,
- sportrendezvények: Szabó István emlék labdarúgó-torna, női kézilabda torna
- fogathajtó verseny

A település szépítésére, a hagyományok őrzésére és kulturális értékmegőrzése szerveződött az Uraiújfaluért Egyesület elnevezésű civil szervezet.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az Alkotmánybíróság még 2012 novemberében megsemmisítette azt a törvényi rendelkezést, amely szerint az önkormányzatok maguk határozhatják meg, melyek a helyben szankcionálható közösségellenes magatartások. Az önkormányzati törvény 2013. január 1-jétől hatályos módosítása ezért immár nem a közösségellenes magatartások, hanem a közösségi együttélés igen tágra értelmezhető szabályainak meghatározására ad felhatalmazást az önkormányzatoknak.

2013. január elsejétől ugyanis az önkormányzatok rendeletbe foglalhatják a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek megsértésének jogkövetkezményeit.

Helyi rendeletben nincsenek lefektetve ezek a szabályok, mert községünkben nem volt még olyan kirívó eset, hogy erre szükség lett volna. A vitás eseteket a helyi körzeti megbízott eredményesen megoldotta.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

2013. évtől a köznevelési törvény szerint az érettségi vizsga előfeltételeként 50 óra közösségi szolgálatot kell teljesíteniük. Az idősök látogatásától az irodai munkáig sokféle feladat közül választhatnak.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs nemzetiségű sokszínűség településünkön, ezért nem rendelkezünk olyan jellegű programokkal, amelyek kimondottan a nemzetiségek részére szólnak.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Településünkön több civil szervezet működik:

- Uraiújfaluért Egyesület
- Uraiújfalui Polgárőr Egyesület
- Uraiújfalu Sportegyesület

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az Önkormányzat nem áll rendelkezik adatokkal arra vonatkozóan, hogy Uraiújfaluban hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak.

Településünkön nincs roma nemzetiségi önkormányzat, ezért nincs a célcsoportra vonatkozó esélyegyenlőségi tevékenység sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénység: Eladósodás, adósságrendezi problémák	Idegen nyelvi, informatikai képzések szervezésével elősegíteni a munkaerőpiacra való visszakerülést Tanácsadás szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer az Önkormányzat, a Vas Megyei Kormányhivatal Járási Gyámhivatala, az orvosi, védőnői szolgálat és többek között a karitás, különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, ezáltal védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek.

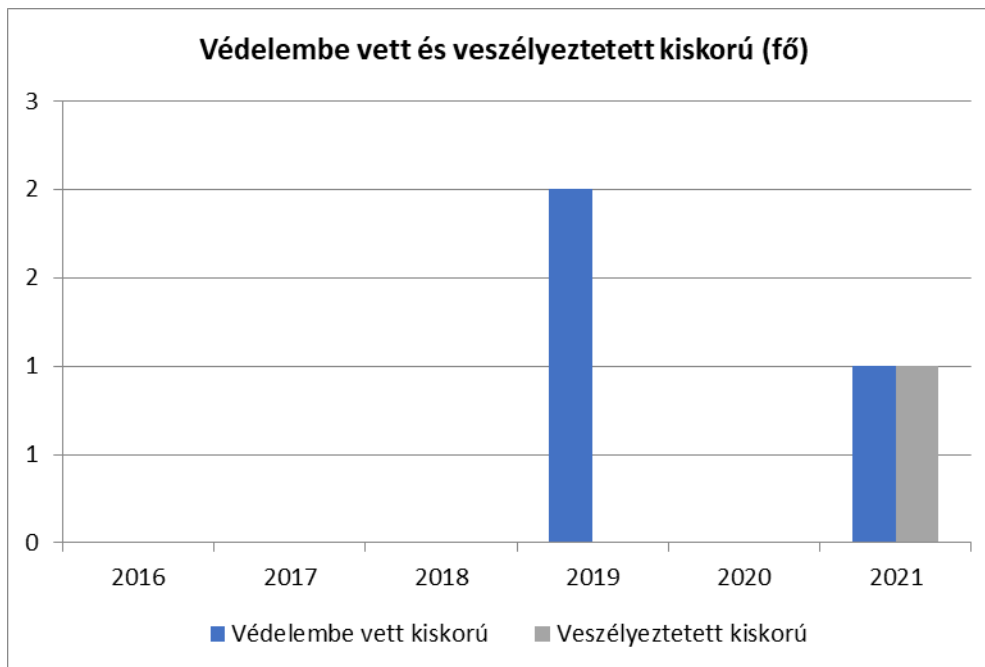
A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. Erre vonatkozóan sajnos nincs megfelelő adatunk, táblázatunk. A segítők munkáját megkönnyítené, ha ezek rendelkezésre állnának.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	400	425	825	48,48%	51,52%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	1,82%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	34	52	86	4,12%	6,30%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	11	9	20	1,33%	1,09%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	2	0
2020	0	0
2021	1	1

Uraiúfaluban ritkán fordul elő 1-2 fő védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	8
2018	8
2019	3
2020	3
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

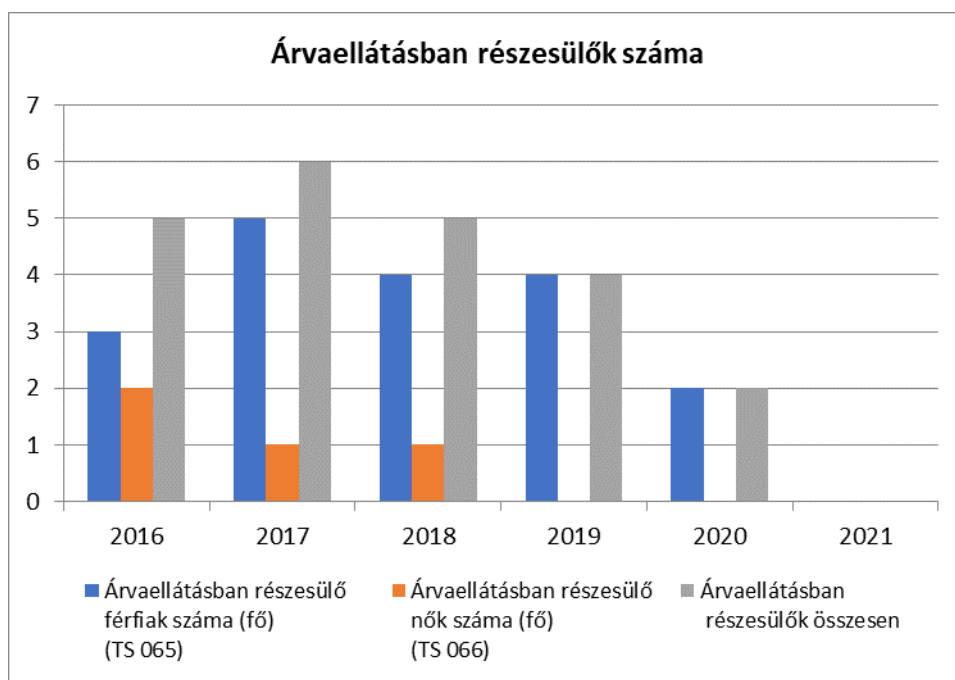

Uraiújfaluban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	3	2	5
2017	5	1	6
2018	4	1	5
2019	4	0	4
2020	2	0	2
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Uraiújfaluban az árvaeállításban részesülő gyermekek száma alacsony és csökkenő tendenciát mutat.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Uraiújfaluban alsó tagozatos általános iskola működik és helyben van önkormányzati konyha, ahol az iskolás gyermekeknek is főznek. Minden évben a szülők nyilatkoznak és a bemutatott igazolások alapján a fizetendő térítési díj felülvizsgálatra kerül és a jogszabályban biztosított kedvezmények érvényesítésre kerülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen nincs olyan gyermek, aki nem magyar állampolgár.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nem releváns.

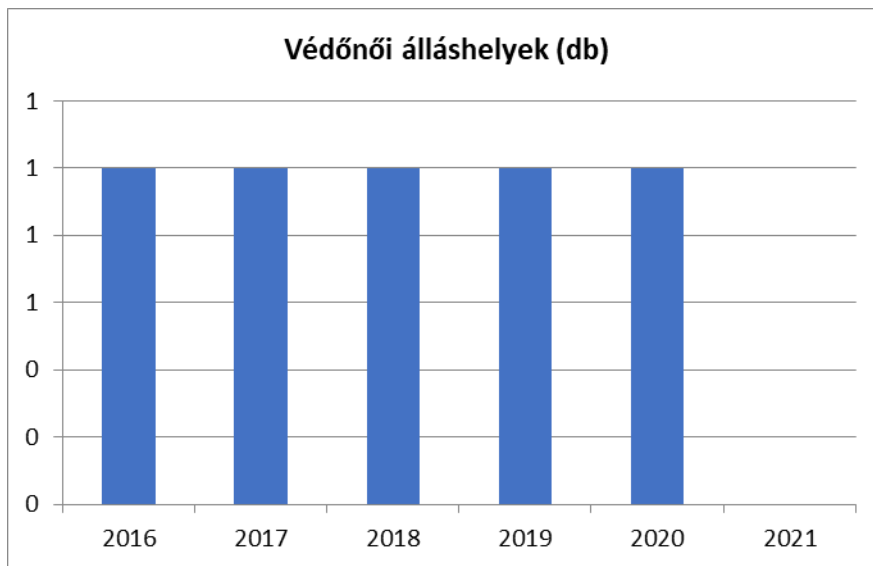
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodákban, általános és középiskoláinkban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

A védőnők több mint 90 éve kulcsszerepet töltenek be a nő,- anya, csecsemő, gyermek-ifjúság és családvédelemben. A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló megelőző tevékenységet, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlás megelőzése érdekében egészségfejlesztést végez. A védőnői feladatokat a területi- és iskolai védőnők látják el.

A településen működő védőnői szolgálatnál 1 fő védőnő látja el Uraiújfalu és Vámoscsalád község védőnői feladatait.

Jelen időpontban már ismert, hogy 2023. július 1-től a védőnők munkáltatói jogköre kikerül az önkormányzati hatáskörből.

A területi védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-6 éves korú gyermek él. A védőnő feladatai a következők:

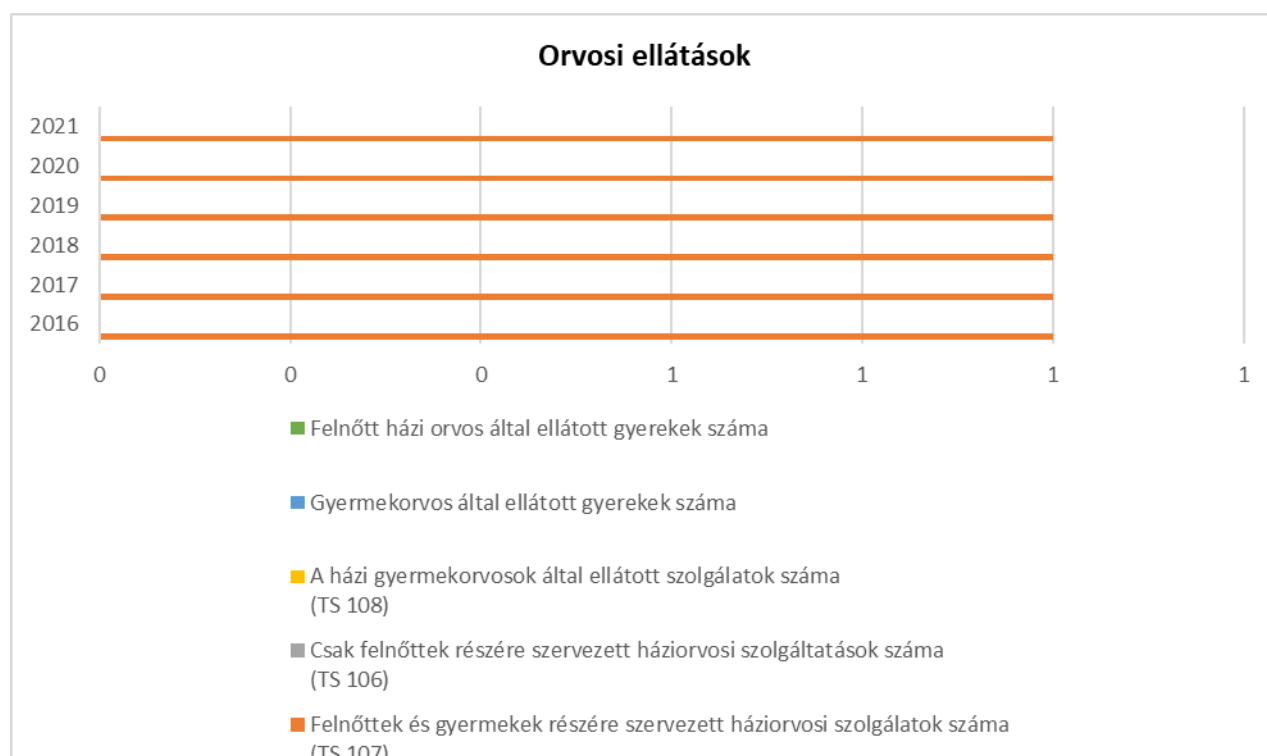
- Nővédelem
- Várandós anya gondozása
- Gyermekágyas gondozása
- Gyermekek gondozása a hatodik életévig
- Óvodában végzendő feladatok
- Családgondozás

Forrás: Védőnői adatközlés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen gyermekorvos nem praktizál, a háziorvos látja el a gyermekeket is. A táblázatban szereplő szám a praxisra vonatkozik, mivel egyazon háziorvos látja el Uraiújfalu, Vámoscsalád és Nagygeresd településen is a háziorvosi feladatokat. Külön Uraiújfalura nem áll rendelkezésre adat. Gyermekorvos a közeli Répcelakon, illetve Sárváron működik.

Forrás: önkormányzati adatközlés

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek korai fejlesztését Szombathelyen a Korai Fejlesztő Központ és Micimackó Óvoda biztosítja 0-7 éves korig. Szülő kérésére és a megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatára történik a felvétel. Az intézmény feladatköre, a megváltozott fejlődésmenetű gyermekek korai fejlesztése. 4 óvodai csoporttal, melyből kettő középsúlyos fokban értelmileg sérült gyermekek részére, egy logopédiai és egy konduktív óvodai csoporttal működik. Ezen kívül ambuláns ellátást, pedagógiai szakszolgálatot is biztosít az intézmény.

Forrás: Korai Fejlesztő Központ és Micimackó Óvoda adatközlés

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Gyermekjóléti alapellátást Uraiújfalu településen a kötelező feladat -ellátási körébe tartozó gyermekjóléti alapellátást a Sárvári Többcélú Kistérségi Társulás keretein keresztül biztosítja.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Uraiújfalu településen bölcsőde nem működik, helyben van napközis óvoda, amely jelenleg 1, a gyermeklétszám emelkedésének köszönhetően azonban 2023. január 1-től 2 csoporttal működik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

településen nem működik bölcsőde. Legközelebb a szomszédos Répcelakon található bölcsőde, oda azonban helyhiány miatt csak a répcelaki lakhellyel rendelkező gyermekek nyerhetnek felvételt.

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi igazgatási feladatokat a községben a jegyző és/vagy a pénzügyi előadók látják el. 2013. évtől a járási hivatalokhoz is csoportosítottak át feladatokat. A jegyzők hatáskörüket, többnyire a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításával, környezettanulmány készítésével összefüggésben gyakorolják. Egyéb, jegyzői hatáskörbe utalt ügy ritkán fordul elő. A pénzbeli ellátásokkal kapcsolatos ügyeket általában a pénzügyi előadók intézik. A járási hivatalokhoz kerültek a védelembé vétellel és az ideiglenes hatályú elhelyezéssel kapcsolatos feladatok.

Uraiújfaluban jogszerűen megállapításra kerül a jogosultak részére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. Lehetőség van arra is, hogy szükség esetén a képviselő-testület a rászoruló kiskorúakat rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítheti. Az oktatási intézményekben megoldott a gyermekek étkeztetése, a jogosultak megkapják a Gyvt.-ben előírt kedvezményeket. A szociális nyári gyermekétkeztetés évek óta működik a településen, az igénybe vevők száma évről évre növekvő tendenciát mutat.

A gyermekjóléti szolgálatok és a hatósági jogkört gyakorlók együttműködése, kapcsolata jó.

Az önkormányzat segítőkész, lehetőségeikhez mérten támogatják a nehéz helyzetbe került családokat. Ezt támasztják alá a gyermekjóléti szolgálatok beszámolóí, és a családgondozóktól kapott információk.

Forrás: Önkormányzati és Gyermekjóléti Szolgálat adatközlés

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető közvetlen szolgáltatás, mint anyaoththon, vagy családok átmeneti otthona nincs a településen. Legközelebb a megyeszékhelyen található ilyen intézmény. A krízishelyzetben lévő családok a családsegítőhöz illetve az önkormányzathoz fordulhatnak segítségért, ahol minden eszközzel megpróbálnak segíteni a bajba jutottakon.

Forrás: önkormányzati adatközlés

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az általános iskolában igénybe vehető a gyermekek számára: tömegsport, foci, úszás (tanfolyam jelleggel Sárváron). Az településen működik az Uraiújfalu Sportegyesület 3 szakosztállyal. Az egyesületben U13-as futballcsapat is működik. Évente megrendezésre kerülő sportrendezvények a Szabó István emléktorna, női kézilabda-torna, fogathajtó verseny. Az Önkormányzat 2012-ben szerezte meg a település futball

pályájának és a hozzá kapcsolódó sportöltöző tulajdonjogát és egy sikeres pályázat nyomán teljes felújítására is lehetőség nyílt.

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére. A gyermekek étkeztetésére az önkormányzati konyhán van lehetőség helyben.

Uraiújfaluban szünidei (nyári gyermekétkeztetés) van, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok számára. Ingyen tankönyvet az állam biztosítja.

Uraiújfaluban az állami normatívával fedezett ingyenes tankönyvellátásban részesülőkön felül is támogatja az önkormányzat az iskolába járókat. Önkormányzati rendelet alapján az Uraiújfaluban élő általános iskolások 5.000.- t a középiskolások 10.000.- Ft, az egyetemi, főiskolai hallgatók 15.000.- Ft települési iskolakezdési támogatásban részesülnek.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Eltérő kultúrájú gyermekcsoport nincs a településünkön, a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekeket nem különböztetik meg kimondottan nekik szóló programok keretében.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az egyenlő bánásmód követelménye, a diszkrimináció tilalmának jogi megnevezése. Ezen elv szerint emberek vagy embercsoportok között nem lehet indokolatlanul különbséget tenni. A jogi szabályozás fő kérdése, hogy mi minősül indokolatlan különbségtételnek, hogy ki köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét, illetve annak megsértése hogyan szankcionálható.

Az egyenlő bánásmód követelményének szabályozása Magyarországon háromszintű. Az Alaptörvény általános érvénnyel mondja ki a hátrányos megkülönböztetés tilalmát; az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény a jogrendszer egésze számára ad részletesebb útmutatást a követelmény értelmezéséhez; végül számos ágazati jogszabály (Munka Törvénykönyve, közoktatási és felsőoktatási törvény, egészségügyi törvény, stb.) utal az esélyegyenlőségi törvényre, és állapít meg további, csak az adott területen érvényes szabályokat.

Településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés, nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye. Ez nemcsak azért valósul meg, mert a törvény kimondja, hanem mert a települést vezetőik és a településen élők moralitása, erkölcsössége, hitvallása, emberszeretete ezt nem engedi.

Forrás: önkormányzati adatközlés

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A szociológiában a pozitív diszkrimináció, hátrányt csökkentő megkülönböztetés csoportra, személyre vonatkozó jogi, adminisztratív vagy egyéb segítséget jelent, melyre a csoport vagy személy valamilyen szempontból a többséghez képest hátrányos helyzete ad okot. Indítéka a domináns egyén vagy csoport együttérzése, megértés illetve a másik fél követelése vagy tiltakozása a gazdasági és társadalmi igazságtalanság ellen. Szándéka a szolidaritás, az embercsoportok közötti gazdasági vagy társadalmi igazságtalanság enyhítése, vagyis az esélyegyenlőség megteremtése.

A pozitív diszkrimináció bizonyos esetben korlátokat állít főleg a domináns és esetleg a hátrányos helyzetben lévőknek, mégis az esélyegyenlőséget vizsgálva igazságosabb. Például ilyen egy alulképviseelt csoport tagjainak segítése, részesülése az arányosság elvén (kvótával).

- A hátrányos helyzetű várandós és kisgyermekes anyák anyagi és egészségügyi támogatása.
- Kis jövedelmű mozgásukban korlátozott emberek segédeszközeinek beszerzési támogatása.
- Célzottan a nagyon elesett rétegek részesültek magasabb segélyekben.
- Hátrányos helyzetű régióban kialakítják az elsődlegességeket élvező oktatási intézményeket, az adómentességet élvező munkahelyteremtő/telepítő tevékenységet, bővítik az öngazdagság hatáskörét és a bevételét.
- Az épület és utak akadálytól való mentesítése.
- A közszolgáltatásban kötelezővé és hivatalossá teszik a tájékon élő jelentősebb kisebbség nyelvének használatát. Tehát nyelvhasználati szempontból megszűnik a kisebbséghez tartozó polgár hátránya.
- Egy alulképviseelt, korábban hátrányos helyzetbe került társadalmi csoportokkal, így a feketékkel, nőkkel, az őslakosokkal és nemzeti kisebbségekkel kapcsolatosan hozott intézkedések, mely elősegíti a foglalkoztatásban, a felsőoktatásban és a közügyekben való részvételt.

A magyar Alaptörvényben

Az Alaptörvény kifejezetten utal pozitív diszkriminációs lehetőségekre, például az állam saját kötelezettsége meghatározásával, amikor előírja, hogy az anyáknak a gyermek születése előtt és után külön rendelkezések szerint támogatást és védelmet kell nyújtania.

Az Alaptörvény szerint Magyarország a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.

A Magyar Alkotmánybíróság véleménye a korábbi Alkotmány megkülönböztetés-mentességről szóló bekezdése értelmezésével kapcsolatban: " ... a diszkrimináció tilalma nem jelenti azt, hogy minden még a végső soron nagyobb társadalmi egyenlőséget célzó megkülönböztetés is tilos. ...ha valamely – Alkotmányba nem ütköző – társadalmi cél vagy valamilyen alkotmányos jog csakis úgy érvényesíthető, hogy a legszűkebb értelemben vett egyenlőség nem valósítható meg, akkor az ilyen pozitív diszkriminációt nem lehet alkotmányellenesnek minősíteni." Ilyen például Magyarországon a romák előnyös megkülönböztetése.

Az önkormányzat által nyújtott támogatások nem mindig azokhoz a célcsoportokhoz jutnak el, akinek ténylegesen szükségük lenne rájuk. Azok, akik kapják esetlegesen alkalmi-, feketemunkát vállalnak, és így az Önkormányzattól kapott támogatások további felemelkedésüket szolgálják. Általános tendencia, hogy ez a fajta megkülönböztetés a társadalmat két részre osztja: „támogatókra” és „támogatottakra”, ahol a támogatók igyekeznek kibújni a kötelezettségek alól, a támogatottak pedig visszaélhetnek jogaikkal.

A ruhaosztás, adományozás erősíti az elmaradottabb társadalmi csoportokban az áldozat szerepet, ahelyett, hogy valóban az esélyek egyenlőségét teremtené meg.

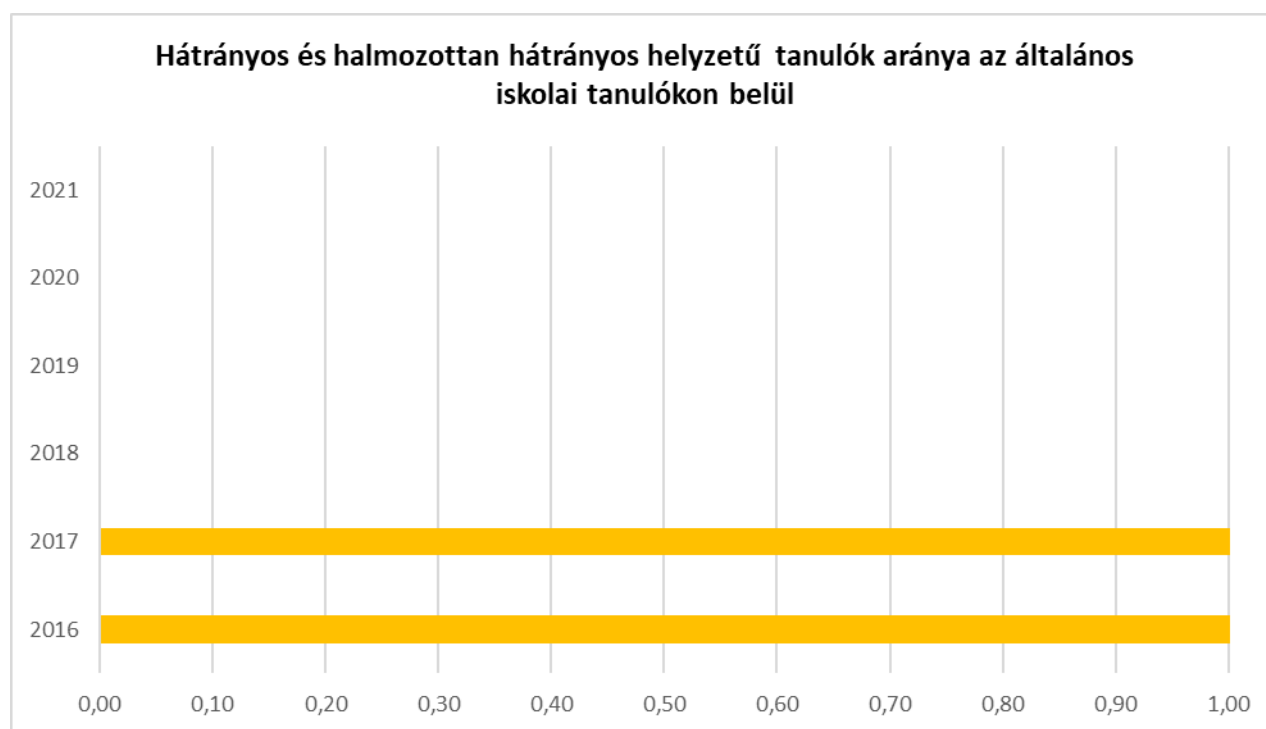
Forrás: Önkormányzati adatközlés, Alaptörvény.

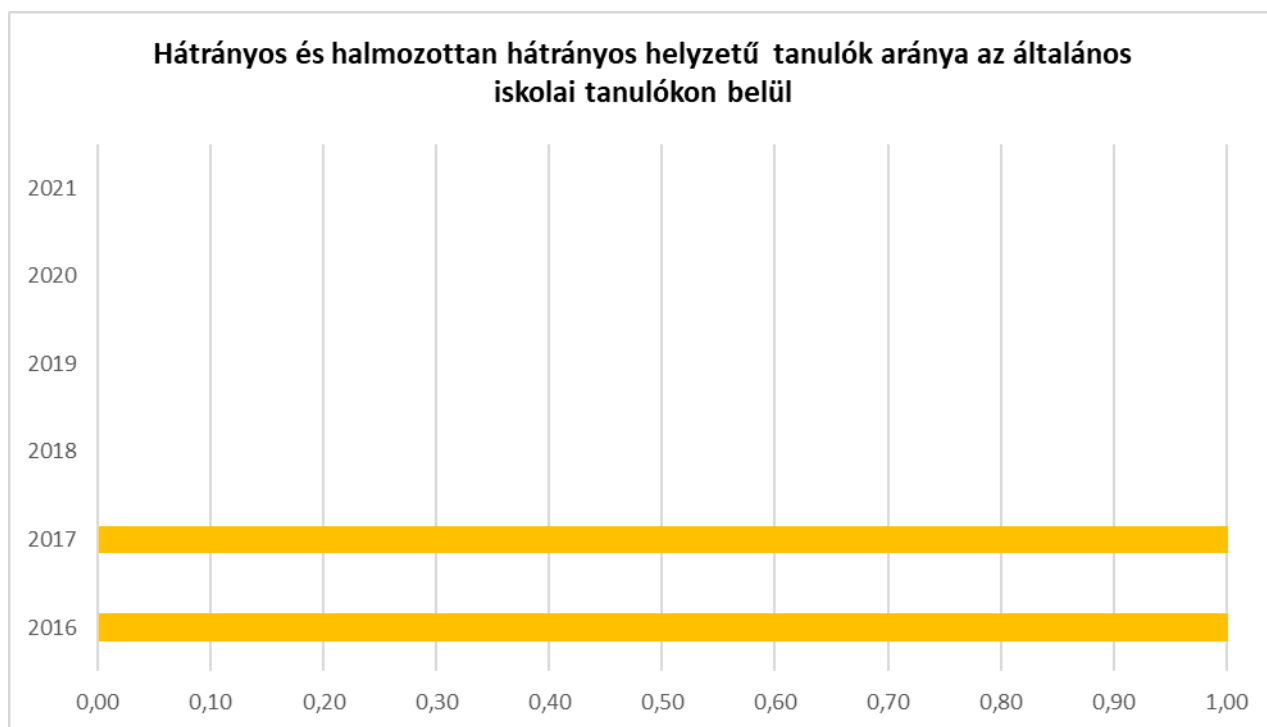
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	1	3,33
2017	n.a.	1	3,45
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Uraiújfaluban nem jár hátrányos helyzetű gyermek a helyi óvodába, halmozottan hátrányos helyzetű illetve SNI gyermek nincs, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek sincs, ezért az óvodában, iskolában ez nem releváns.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	25	0	0	25
2017	n.a.	1	25	1	23	0	0	23
2018	n.a.	1	25	1	22	0	0	22
2019	n.a.	1	25	1	28	0	0	28
2020	n.a.	1	25	1	26	0	0	26
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Uraiújfaluban ilyen megkülönböztetés, elkülönítés nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;
Településünkön alsó tagozatos általános iskola működik így erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Településünkön a jogszabályokban előírt hátránykompenzáló juttatások biztosítottak, ezen felül pozitív diszkrimináció nem jellemző.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Vannak szociális hátrányban lévő gyermekek	Teljes felzárkóztatás elérése
A gyerekek helyi identitástudata csökken	Kirándulások szervezése, önszerveződések támogatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender (nemek közötti) szempontok és problémák tekintetében.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak (2.táblázat). Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban 49,15 % volt a 2011.évben.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Uraiújfalu település célja a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

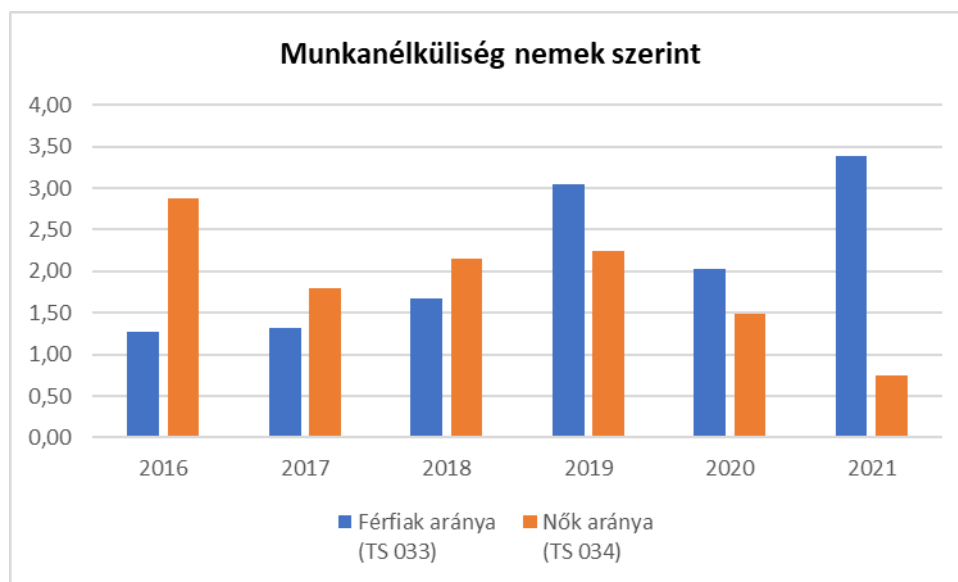
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,27	2,87	2,07%
2017	1,32	1,79	1,56%
2018	1,67	2,15	1,91%
2019	3,05	2,25	2,65%
2020	2,03	1,49	1,76%
2021	3,38	0,75	2,07%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

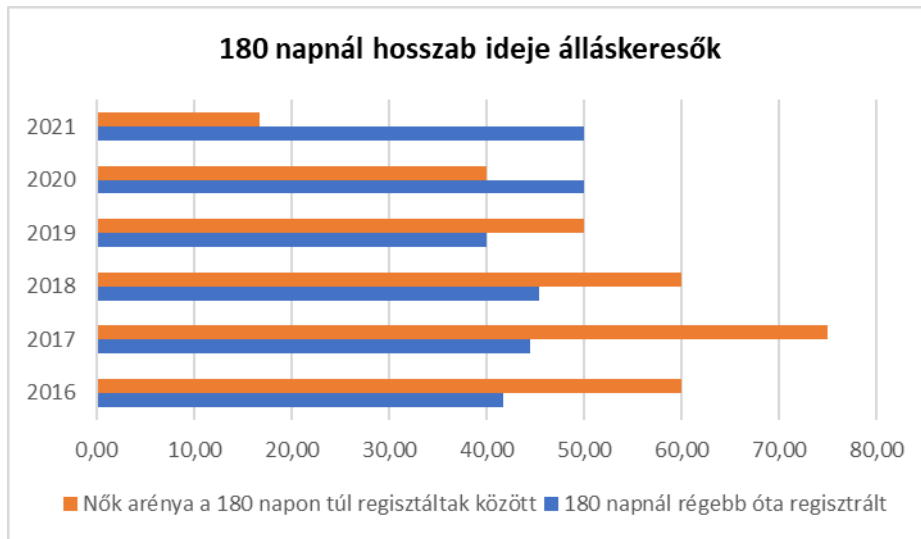

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	41,67	60
2017	44,44	75

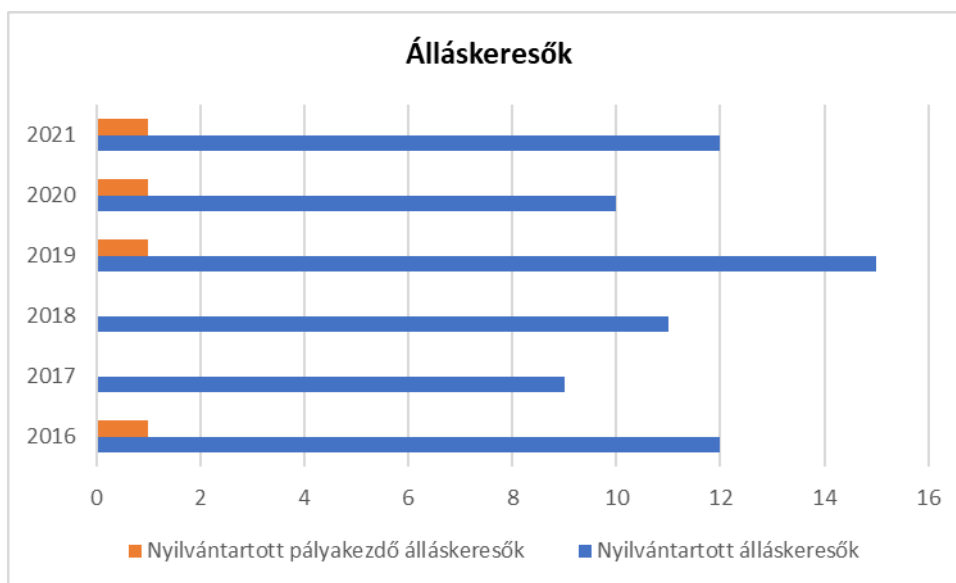
2018	45,45	60
2019	40	50
2020	50	40
2021	50	16,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	12	1
2017	9	0
2018	11	0
2019	15	1
2020	10	1
2021	12	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők mindazon kihívásokkal szembesülnek a gazdaságban, mint a férfiak, de ezeken felül még sajátosan női problémákkal is meg kell küzdeniük. A nők bizonyos életszakaszaiban a munka és család egyensúlyának megteremtése nagyobb feladatokat jelent számukra. Ezért lehetőséget kell teremteni arra, hogy ezen átmeneti életszakaszokban se szoruljanak ki a foglalkoztatásból, és így a rugalmasabb, családbarát munkavállalási formák, munkaerő-piaci modellek használatával gazdálkodjunk jobban a női erőforrásokkal.

A nők gazdasági szerepvállalása, munkaerő piaci részvétele egyre hangsúlyosabb stratégiai kérdés. Ez a női foglalkoztatás külön és kiemelten történő kezelése nélkül nem megvalósítható. Ha nem tudjuk biztosítani a társadalmunk felét jelentő nők számára a megfelelő lehetőségeket a munka világában, akkor egyszerűen elpazaroljuk a nők tudását, kompetenciáikat, kreativitásukat.

Uraiújfaluban jelenleg nincs olyan program, amely a nők foglalkoztatását elősegítené.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A hátrányos helyzetűek Magyarországon jelenlevő legkomolyabb munkaerő-piaci feszültséggel rendelkező és létszámukat tekintve legjelentősebb csoportjai az alacsony végzettségűek, a bevándorlók, illetve menekültek, a megváltozott munkaképességűek, illetve fogyatékosok, valamint a cigányság.

Az alacsony végzettségűek definiálását többféleképpen értelmezhetjük. A számos meghatározás közül megpróbáltunk egy összefoglaló definíciót alkotni. E szerint, ha konkrétan meg akarjuk nevezni az alacsony végzettségűeknek nevezett csoport tagjait, akkor annak tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt a munkaerőpiac szereplőinek azon tagjait, akik ugyan elvégezték az általános iskolát, de ezen kívül semmilyen végzettséget nem szereztek, azaz szakma nélkül szintén kevés esélyük van az elhelyezkedésre.

A kimutatás adatai szerint a nők minden esetben jóval kisebb arányban találnak munkát, mint a férfiak. Ez hatványozottan igaz a befejezetlen általános iskolai végzettséggel rendelkezők csoportjára. Általános megállapítás, hogy e körben a férfiaknál a foglalkoztatottak aránya jóval több, mint a nőknél.

A településünkön nem rendelkezünk adatokkal az alacsony végzettségű álláskereső nők számára vonatkozóan, így elhelyezkedési lehetőségeikre vonatkozóan nincs információnk.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányukat leginkább a gyermekszülés és nevelés miatt történő kiesés esetében ismerik el, és a társadalom is csak erre korlátozza hátrányosságuk fogalmát. Az üvegplafon jelenségét természetesnek vélik: a vezető testületekben és a felső vezetésben a nők aránya különösen alacsony. Gyakran hallani az érvelést: hogyan is maradhatna egy nő késő estig a munkahelyén, ha közben a család életének felelősségét is viseli.

Az önkormányzatnál, mint munkáltatónál nem érheti hátrányos megkülönböztetés a női munkavállalókat, sőt túlnyomó többségben vannak a férfiakhoz képest.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Uraiújfaluban nincs bölcsőde, legközelebb a Répcelakon található bölcsőde, oda azonban csak a répcelaki lakóhellyel rendelkezők nyerhetnek felvételt. A 3-6 éves gyermekeket helyben járhatnak óvodába, illetve ide járnak a szomszédos Vámoscsaládról és Nagygeresdről is. Őket a falugondnoki szolgálat kisbusza szállítja oda-vissza. Arra vonatkozóan nincsen adatunk, hogy a munkahelyeken milyen családbarát munkahelyi megoldásokat alkalmaznak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Önkormányzati szinten erről nem rendelkezünk információval.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Uraiújfalu községben élő nők számára jelenleg nincs anyaoththoni ellátás igénybevételére lehetőség. Szombathelyen van ilyen intézmény, de oda csak szombathelyiek kérhetik felvételüket.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A Képviselő-testületnek 2 női tagja van jelenleg és a polgármester is nő. Az Uraiújfaluért Egyesület nagyrészt női tagokkal működik. Az Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatal Uraiújfalui kirendeltségének dolgozói is nők.

Megállapítható, hogy faluban nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez társadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közterületek alkotják a terület zöldhálójának központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük. Az önkormányzat színvonalas programokat, rendezvényeket kínál mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: színházi előadások, játszótér, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kismamák munkába való visszatérése, a munkahely és a család összeegyeztetése nehéz	Képzések keresése, családi napközi megszervezése
Kismamák helyzete GYES, GYED alatt nehéz	Kismamák közötti kapcsolat megerősítése, baba-mama klub szervezése

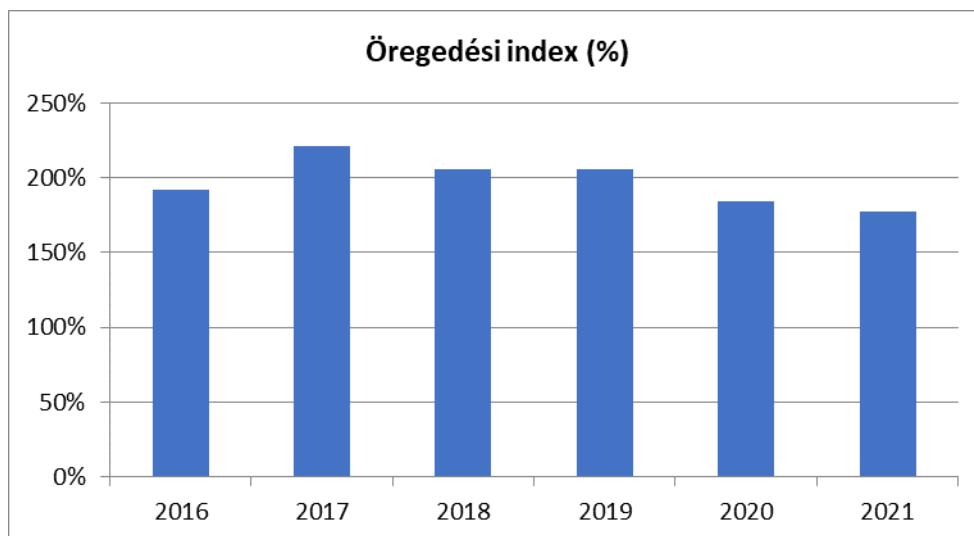
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	163	85	191,76%
2017	168	76	221,05%
2018	173	84	205,95%
2019	177	86	205,81%

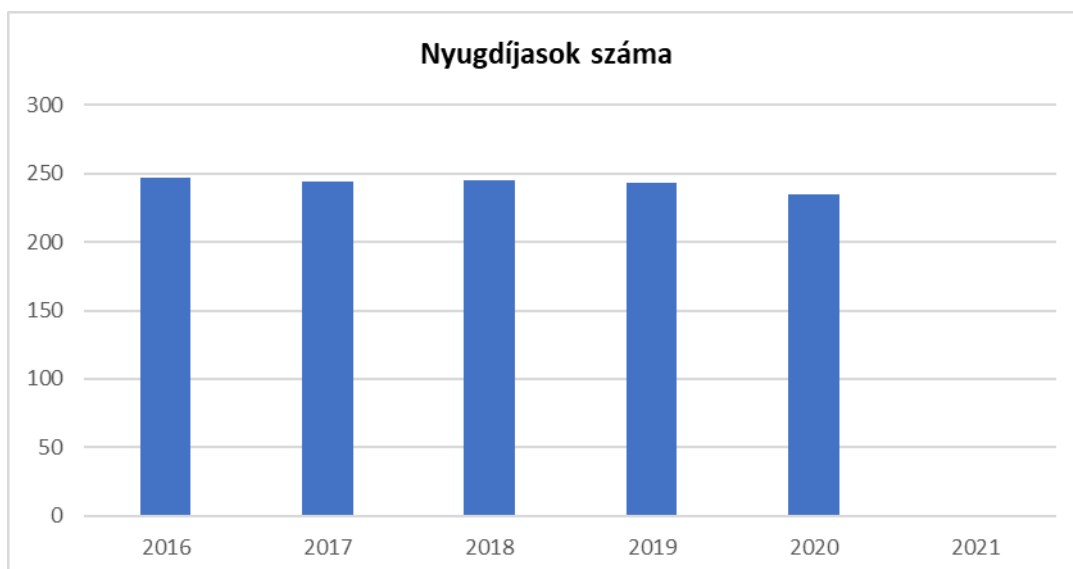
2020	175	95	184,21%
2021	181	102	177,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

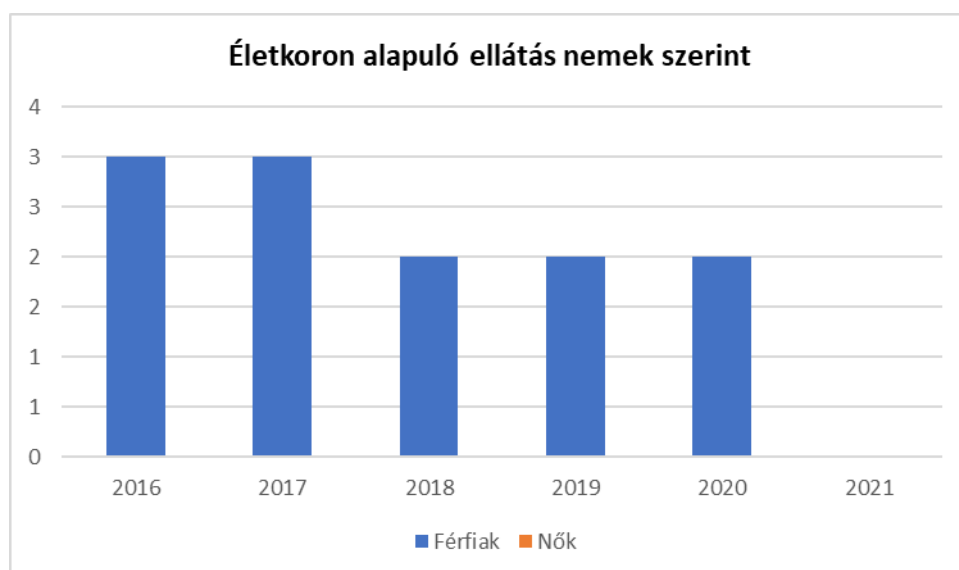
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	95	152	247
2017	96	148	244
2018	93	152	245
2019	92	151	243
2020	87	148	235
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

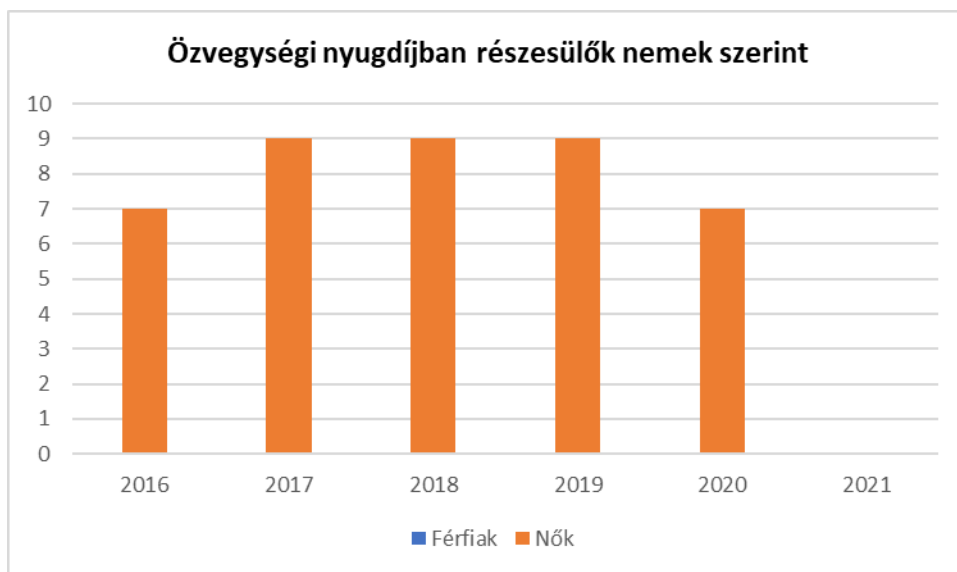
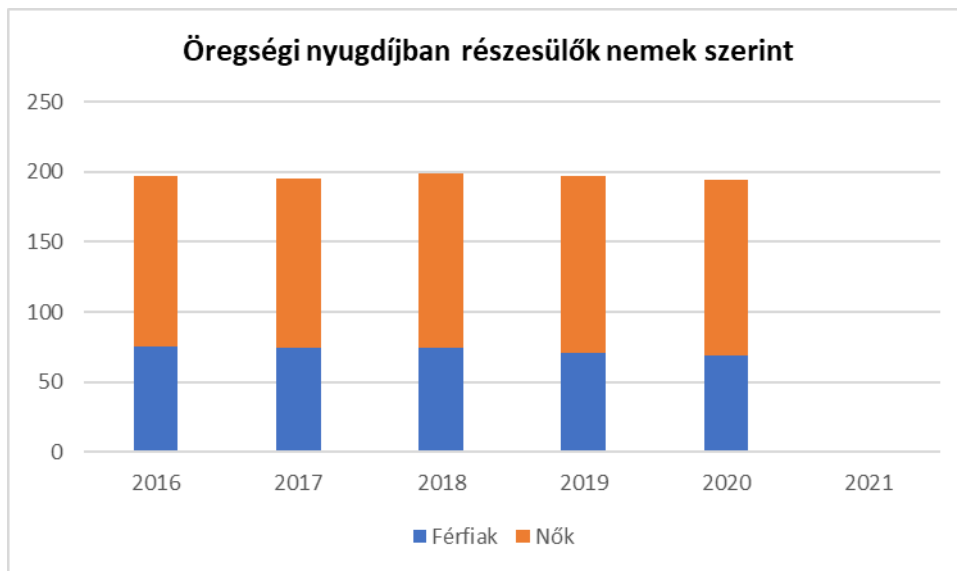

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
	3	0	75	122	0	7	0
	3	0	74	121	0	9	0
	2	0	74	125	0	9	0
	2	0	71	126	0	9	0
	2	0	69	125	0	7	0
	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Uraiújfaluban is jellemző az az általános tendencia, ami az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	0	75	122	0	7	0
2017	3	0	74	121	0	9	0
2018	2	0	74	125	0	9	0
2019	2	0	71	126	0	9	0
2020	2	0	69	125	0	7	0
2021	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek nyugdíjas-korúak szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély akkor van, speciális tudással rendelkeznek, hiányszakmákban dolgoznak.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Településünkön, nincs igény ilyenfajta szolgáltatásra.

Forrás: Önkormányzat adatközlés

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Településünkön nincs ilyenfajta megkülönböztetés.

Forrás: Önkormányzat adatközlés

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a falu minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Uraiújfaluban a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít. Minden évben megrendezésre kerül az nyugdíjas nap, amelyen színes programok és vacsora várja a nyugdíjasokat, valamint minden évben nyugdíjas kirándulást szervez az önkormányzat, amikor is egy buszos kirándulás keretében kulturális programokon vehetnek rész nyugdíjasaink.

Uraiújfaluban működik házi szociális gondozás is.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az önmagát saját erőből ellátni nem képes igénybevevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakóköznyezetében biztosítja. Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak; azokról a pszichiátriai beteg, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről,

akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	163	0	14	55
2017	168	0	18	51
2018	173	0	18	46
2019	177	0	19	44
2020	175	0	14	30
2021	181	0	13	28

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Uraiújfaluban Vámoscsalád és Nagygeresd településekkel összevont praxisban valósul meg a háziorvosi ellátás. A praxis központja Uraiújfalu. Hetente háromszor rendel a háziorvos a településen az Európai Unió elvárásainak megfelelően felújított, komplex akadálymentesítéssel megvalósult orvosi rendelőben. A településen található gyógyszerár is, amely hetente 3 napon van nyitva összhangban a háziorvosi rendeléssel, így a felírt gyógyszereket helyben ki lehet váltani. A település szociális és gazdasági helyzete kis településekhez mérten jónak mondható, tehát ez nem jelent hátrányt. A kis település bizonyos szempontból előnyösebb is lehet a naggyal szemben. A kisebb települések háziorvosi ellátottsága jobb: egy háziorvosnak kevesebb beteggel kell foglalkoznia. Uraiújfalu rendelkezik falubusszal, így aki igényli szakorvosi vizsgálatra történő szállításra a busz igénybe vehető előzetes igénybejelentés alapján.

Forrás: Háziorvosi adatközlés

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Uraiújfaluban igényesen felújított kultúrház várja színvonalas műsoraival a falu lakosságát. A Kultúrházban található a Könyvtár, ami mindenki számára kínál olvasnivalót. Gazdag programsorozatainkon a lakosság nagy része részt vesz. A programok összeállításánál figyelembe vesszük a fiatalok és idősök igényeit. 2013. évtől színházlátogatási lehetőséget biztosítunk a lakosságnak szervezett formában, színházbusz igénybevételével. A minden évben megrendezésre kerülő falunap keretében, sok fellépőnek, előadónak nyújtunk bemutatkozási lehetőséget. Minden évben megrendezésre kerül a nyugdíjas nap, illetve a nyugdíjas kirándulás, amiken színes programokon szórakozhatnak nyugdíjasaink.

Forrás: Önkormányzati Adatközlés

b) idősök informatikai jártassága;

Adatok beszerzése erre vonatkozóan nehézkes. Tapasztalataink szerint az idősök nagy része nem rendelkezik informatikai tudással. Elmondható, hogy az időskorúak információs képességei rosszabbak az országos átlagnál. Az információs eszközök használatában hátrányban álló társadalmi csoportoknak – így az időskorúaknak is – saját érdekük, hogy felzárkózzanak a társadalom többi rétegéhez, és megtanulják az információs eszközök használatát.

c) a generációk közötti programok.

A települési programok úgy kerülnek megszervezésre, hogy az idősebb korosztály számára is vonzó és hozzáférhető legyen. Ezen rendezvények alkalmasak arra, hogy találkozzanak a különböző generációk és megoszthatják egymással tapasztalataikat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Minden évben megrendezésre kerül az nyugdíjas nap, amelyen színes programok és vacsora várja a nyugdíjasokat, ajándécsomagot is kap valamennyi Uraiújfaluban élő nyugdíjas. Minden évben nyugdíjas kirándulást szervez az önkormányzat, amikor is egy buszos kirándulás keretében kulturális programokon vehetnek rész nyugdíjasaink.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Információs szolgáltatás az időskorú lakosság felé: a települési célok, feladatok, programok megismerése, elfogadása, azonosulás a feladatokkal.	Információs szolgáltatás (kiadvány, szórólap, lakossági fórum)

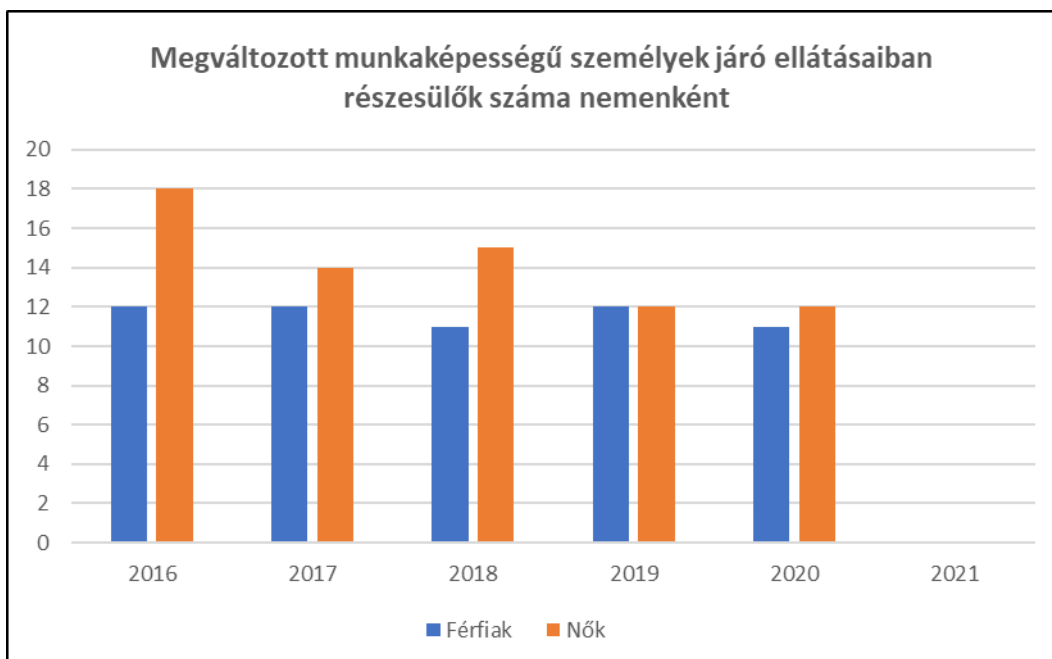
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	12	18	30
2017	12	14	26
2018	11	15	26
2019	12	12	24

2020	11	12	23
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi

életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány nagyon alacsony.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Még mindig kevés fogyatékos dolgozik Magyarországon, pedig azt gondolnánk, hogy a XXI. században ez nem fordulhat elő, főként, hogy az Európai Unióban tiltják a diszkrimináció minden formáját. A nemzetközi cégek sokszínűség politikája ellenére sokan idegenkednek ezen társadalmi csoport alkalmazásától és még mindig nem fogadják el, hogy nem csak egyfajta élet, egyfajta ember létezik és hogy a megváltozott munkaképességű, fogyatékos dolgozó nem ragályos beteg, hanem ugyanolyan ember, mint bárki más és túlbecsülik a munkába állásukhoz szükséges esetleges átalakítások költségeit.

Községünkben nincs olyan munkahely, ahol meg lehetne valósítani a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségét. A megváltozott munkaképességűek számára a szomszédos Jákfa településen van munkalehetőség.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Kimondottan fogyatékkal élők számára településünkön nincs munkavállalást segítő lehetőség.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Uraiújfaluban nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az államnak, a társadalom szervezeteinek és tagjainak oly módon kell tevékenységüket végezni, hogy az ne okozhasson olyan károsodást, amely fogyatékossg kialakulásához vezet, illetve olyan körülményeket kell létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek lesznek teljesebb életre és a fogyatékossgukból fakadó terheik csökkenthetők.

A fogyatékos személyekkel kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kell eljárni, hogy az a fogyatékos állapot rosszabbodását megelőzze, illetőleg annak következményeit enyhítse.

Az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkori lehetőségeivel összhangban.

Helyi szinten nincs ilyen intézmény, a településen élők nem igényelnek ilyenfajta szolgáltatást. A megyeszékhelyen érhető el legközelebb ez a szolgáltatás.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban erre vonatkozóan nem rendelkezünk.

Forrás: Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatal

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. A hatályos jogszabályoknak megfelelően minden új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljes körűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infokommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A falugondnoki szolgálat során használt gépjármű alkalmas a fogyatékkal élő lakosok szállítására is, így számukra is elérhetővé válnak ezen szolgáltatások.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Uraiújfaluban megállapítható, hogy az általunk kezelt közszolgáltató intézmények és közművelődési intézmények megfelelnek a részben akadálymentesítettség követelményeinek. Az önkormányzati tulajdonú épületek közül kiemelkedő az orvosi rendelő akadálymentesítése, amelyen minden fogyatékosági csoportra kitérően komplex akadálymentesítés valósult meg. Részben akadálymentes a Kultúrház és Könyvtár, a Tornacsarnok és az Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatal épülete.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége nehézkes. Községünkben ez a szolgáltatás részben megoldott.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nem rendelkezünk arra vonatkozóan információval, hogy a településen jelenlévő munkáltatók az akadálymentesítés területén milyen beruházásokat végeztek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Járdák felújítása anyagi forrásaink függvényében történik. Amint lehetőség adódik, pályázati segítséget is igénybe veszünk. 2016 és 2018 évben is nagymértékű járdafelújítás volt a településen.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Általánosságban elmondható, hogy a középületek megközelíthetősége kerekesszékkal megoldott.

Legtöbbsen akadálymentesítéskor csak a mozgásszervi fogyatékosokra gondolnak – az ő csoportjukon belül is leginkább a kerekesszékkal közlekedőkre, holott gondolnunk kell a kerekesszékkal közlekedőkön kívül az idősekre; a hallássérültekre; a vakokra illetve a gyengén látókra; továbbá az értelmi képességeikben korlátozottakra is. A község orvosi rendelője minden fogyatékosági csoportra kitérően komplexen akadálymentesített.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban erre vonatkozóan nem rendelkezünk.

Forrás: Uraiújfalui Közös Önkormányzati Hivatal adatközlés

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen szervezett programok a fogyatékossgal élők számára is elérhetők, külön számukra szervezett program nincs. A helyi kultúrház akadálymentesített, így a kerekesszékkal érkezők is részt tudnak venni az itt tartott rendezvényeken.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település akadálymentesítése még nem teljesen oldódott meg a településen, de fő intézményeink nagyrészt akadálymentesítettek, ha nem is minden fogyatékosági csoport számára. Az orvosi rendelő azonban teljesen akadálymentes.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, üzletek egy része még nincs komplexen akadálymentesítve	Pályázati lehetőségek figyelése, akadálymentesítés megvalósítása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Községünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az Uraiújfaluért Egyesület az egyesület célja Uraiújfalu község területén végzett tevékenysége során a helyi érdekvédelem, értékmentés, hagyományőrzés és a települési környezet szépítése. Legfontosabb feladata a helyi építészeti, műemléki értékek védelme, Uraiújfalu falusi jellegének, hangulatának megőrzése. Kezdeményező szerepet kíván vállalni a közösséget szolgáló új köztéri alkotások létrehozásában. Nagy figyelmet fordít a közösségi élet hagyományainak megteremtésére, meglévő hagyományok megőrzésére és tevékeny szerepet kíván vállalni a falu külső képének formálásában, szépítésében. Céljai megvalósítása érdekében együttműködik minden állami, társadalmi és gazdálkodó szervezettel, más egyesülettel és szövetséggel, amelyek segítik eredményes működésüket és céljaik megvalósítását. Uraiújfaluiban működik még az Uraiújfalui Polgárőr Egyesület és az Uraiújfalu Sportegyesület is.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Önkormányzatunk együttműködése a civil szervezettel és az egyházmegyével nagyon jónak mondható. A szervezet segítséget nyújt a döntések előkészítésében, partneri viszonyban állunk egymással. Elismerjük a munkájukat, támogatási megállapodás alapján anyagi támogatást is nyújt az önkormányzat a településen működő civil szervezetek működéséhez.

Községünkben nem működik nemzetiségi önkormányzat.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Országgyűlés elfogadta 2011 áprilisában Magyarország Alaptörvényét, amely 2012. január 1-vel lépett hatályba. Az új Alaptörvény öt cikkben foglalkozik az önkormányzatokkal. A szabályozás sok tekintetben nem jelent érdemi változást a korábbi alkotmányi rendelkezésekhez képest, ugyanakkor változott az

önkormányzatokkal kapcsolatos szerepfelfogás, az erős államnak alárendelt, az állam által határozott kontrol alá vont és döntően végrehajtó szerepre ítélt önkormányzatok képe rajzolódik ki. Jelentős változás viszont, hogy az Alaptörvény lehetővé teszi, hogy törvény elrendelhesse a helyi önkormányzat kötelező feladatának társulásban történő ellátását. Ezzel a szabályozással eldőlt a régóta folyó vita a kötelező társulásról. Miközben az új Alaptörvény nem szól a járásról, mint lehetséges közigazgatási szintről, addig a Belügyminisztérium által 2011. május elején közzétett munkaanyag az új önkormányzati törvény koncepciójáról lényegében fókuszba helyezi a jelenlegi kistérségeket felváltó járásokat. Az újonnan létrejövő járások egyben az állami igazgatás települések feletti szintje, másrészt a települési együttműködés elsődleges terepe.

Uraiújfalu és Vámoscsalád Községek Körjegyzőségéhez 2013. március 1-től csatlakozott a Nagygeresd, Nemesládony, Simaság és Vasegerszeg települések által alkotott körjegyzőség, így jött létre az Uraiújfalu Közös Önkormányzati Hivatal, mely Uraiújfalu központtal, valamint Vasegerszegen és Simaságon kirendeltséggel működik.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nincs nemzetiségi önkormányzat.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Uraiújfaluban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az Uraiújfaluért Egyesület az egyesület célja Uraiújfalu község területén végzett tevékenysége során a helyi érdekvédelem, értékmentés, hagyományőrzés és a települési környezet szépítése. Legfontosabb feladata a helyi építészeti, műemléki értékek védelme, Uraiújfalu falusi jellegének, hangulatának megőrzése. Kezdeményező szerepet kíván vállalni a közösséget szolgáló új köztéri alkotások létrehozásában. Nagy figyelmet fordít a közösségi élet hagyományainak megteremtésére, meglévő hagyományok megőrzésére és tevékeny szerepet kíván vállalni a falu külső képének formálásában, szépítésében. Céljai megvalósítása érdekében együttműködik minden állami, társadalmi és gazdálkodó szervezettel, más egyesülettel és szövetséggel, amelyek segítik eredményes működésüket és céljaik megvalósítását.

Uraiújfaluban működik még az Uraiújfalu Polgárőr Egyesület és az Uraiújfalu Sportegyesület is.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az Uraiújfaluban működő for-profit szereplőkről az esélyegyenlőségi feladatok ellátásával kapcsolatban nem rendelkezünk információval.

Forrás: Önkormányzati adatközlés

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi fórum létrehozásával vonjuk be az érintetteket a program elkészítésének folyamatába.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Külön fórum létrehozása nem szükséges a település méretére való tekintettel. Az intézményvezetők és a civil szervezetek napi kapcsolatban állnak egymással és az önkormányzattal. Szervezett fórum az évente megtartott közmeghallgatás

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Mélyszegénység: Eladósodás, adósságrendezési problémák	Idegen nyelvi, informatikai képzések szervezésével elősegíteni a munkaerőpiacra való visszakerülést Tanácsadás szervezése
Gyermekek	Vannak szociális hátrányban lévő gyermekek	Teljes felzárkóztatás elérése
	A gyerekek helyi identitástudata csökken	Kirándulások szervezése, önszerveződések támogatása
Idősek	Információszolgáltatás az időskorú lakosság felé: a települési célok, feladatok, programok megismerése, elfogadása, azonosulás a feladatokkal.	Információszolgáltatás (kiadvány, szórólap, lakossági fórum)
Nők	Kismamák munkába való visszatérése, a munkahely és a család összeegyeztetése nehéz	Képzések keresése, családi napközi megszervezése
	Kismamák helyzete GYES, GYED alatt nehéz	Kismamák közötti kapcsolat megerősítése, baba-mama klub szervezése
Fogyatékkal élők	Középületek, üzletek egy része még nincs komplexen akadálymentesítve	Pályázati lehetőségek figyelése, akadálymentesítés megvalósítása.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a település célja az itt élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és nem romák általános feszültség nélkül tudnak egymás mellett élni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők fogalmát kitöröljük képzeletbeli szótárunkból.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését, oktatását, fejlesztését, hogy tiszteljék a hagyományainkat, empátiával rendelkezzenek rászoruló embertársaik tekintetében.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, nem hagyjuk, hogy elszigetelődjenek, elmagányosodjanak.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkahely, család összeegyeztetését, a kismamák segítségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, toleranciát és empátiát szeretnénk kialakítani embertársainkban.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedések esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Mélyszegénységben élők felemelkedése: eladósodás, adósságrendezési problémák	Idegen nyelvi, informatikai képzések szervezésével elősegíteni a munkaerőpiacra való visszakerülést, Tanácsadás szervezése	Az iskolázottsági szint és a munkából élők számának növelése.		---	Személyre szabott képzési lehetőségek megtalálása. Iskolázottság felmérése. Informatikai képzések szervezése.	szociális ügyintéző	2024. 12. 31. (kedd)	Elhelyezkedettek száma, pozitív változás anyagi helyzetükben.	Humán: szociális ügyintéző, munkáltatók	Életvitel pozitív változásának fenntartása hosszútávon, munkahely megőrzése	---
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szociális hátrányban lévő gyermekek felzárkóztatása	Szociális hátrányban lévő gyermekek felzárkóztatása	Teljes felzárkóztatás elérése			Hátrányban lévő, segítségre szoruló gyermekek számának felmérése.	Szociális ügyintéző	2024. 12. 31. (kedd)		Humán: szociális ügyintéző, óvodai-iskolai pedagógusok	Életvitel pozitív változásának fenntartása hosszútávon.	

2	Gyermekek helyi identitástudatának növelése	A gyerekek helyi identitástudata csökken, ezért számukra kötődés kialakítása szűkebb lakókörnyezetükhöz.	Helyi identitástudat növelése			Kirándulások szervezése, önszerveződések támogatása.	Közművelődési szakember	2024. 12. 31. (kedd)	Kirándulások száma, közös programok száma.	Humán: közművelődési szakember		
III. A nők esélyegyenlősége												
1	NŐK Munkahely/család összegeztetése	Munkahely/család összhangjának megteremtése Kismamák munkába való visszatérésének segítése	Munkahely/család összhangjának megteremtése, anyabarátt munka, gyermekfelügyelet, anyabarátt munkahelyek feltérképezése		---	Nőkért munkacsoport megalakítása, gyermekfelügyelet megszervezése (családi napközi) képzések szervezése	polgármester	2024. 12. 31. (kedd)	nők tájékozottsága a lehetőségeikről anyabarátt munkahelyek száma	humán: munkacsoport, óvónők munkaügyi programok nőkre szabottan	Anyabarátt munkahely lehetőséget ad, hogy több idő maradjon a családra, háztatásra.	---
2	Kismamák helyzete GYES,GYED alatt nehéz	Kismamák közötti kapcsolatok megerősítése, elszigetelődés megelőzése Baba-mama klub szervezése	Kismamák közötti kapcsolatok megerősítése, babruha börze, baba-mama klub megszervezése		---	adatgyűjtés a kisgyermekes anyukákról, igényfelmérés, programok szervezése	védőnő, közművelődési szakember	2024. 12. 31. (kedd)	programok sokrétűsége, résztvevők száma	Humán: önkéntesi segítség, védőnő Eszköz: programokat befogadó helyszín	Kismamák életminősége javul.	---
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Információs szolgáltatás az időskorú lakosság felé	Az idősek megismerjék a települési problémákat, kitűzött célokat, fejlesztési irányokat, programokat	Idősek vegyenek részt nagyobb számban a közösségi életben, ismerjék meg a települési célokat, fejlesztési irányokat, programokat		---	Idősek tájékoztatása: falugyűlés, közmeghallgatás, ingyenes települési kiadványok, újság, szórólapok	polgármester	2024. 12. 31. (kedd)	tájékozott időskorú lakosság száma időskorúak számának megemelkedése a települési programokon	humán: önkéntesek, lapterjesztők pénzügyi: újság kiadás, falubusz költségei	folyamatos tájékoztatás	---

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Középületek teljeskörű akadálymentesítése	Középületek minden fogyatékosági csoport részére történő komplex akadálymentesítése	Minden fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex akadálymentesítés megvalósítása		---	Pályázatfigyelés, akadálymentesítés megvalósítása.	polgármester	2024. 12. 31. (kedd)	Komplex akadálymentesített középületek száma.	Humán: pályázatfigyelés, projektmenedzsment	Akadálymentesített épületek karbantartása, eszközök felülvizsgálata.	---

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

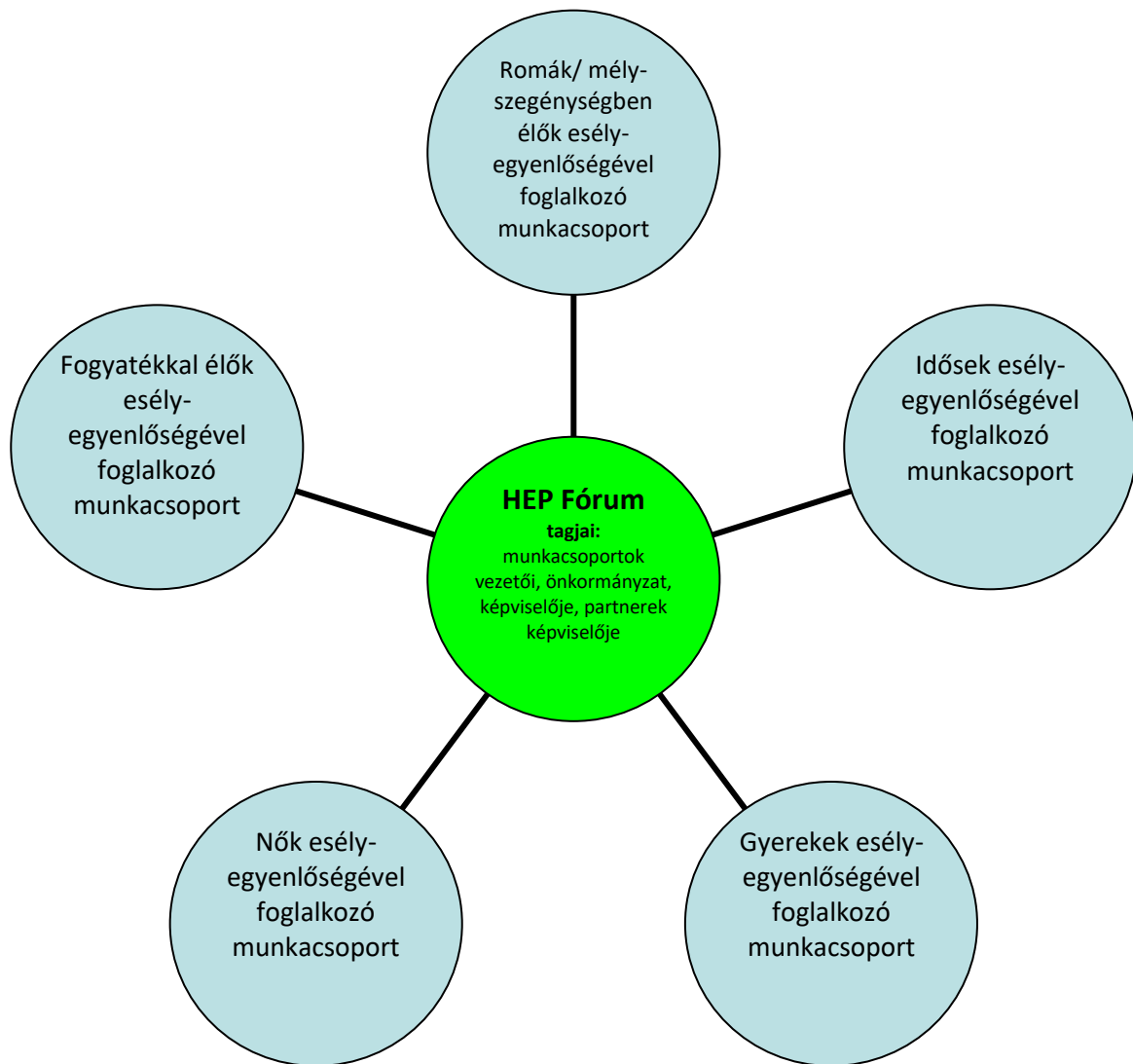
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Uraiújfalu község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Uraiújfalu Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 77/2022. (XII.15.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Uraiújfalu, 2022. december 15.

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA